



18. maj 2016  
J. nr. 15-3239802  
Plannr. 115-211

# Intern Revision

## Rapport 2015

**SKAT**

**Revision af årsafslutningsprocessen for  
SKATs § 9 årsrapport**

**Modtager**

Jesper Rønnow Simonsen

**Kopi**

Karsten Juncher  
Departementet  
Rigsrevisionen

- ✓ **Revision**
- ✓ **Rådgivning**
- ✓ **Rapportering**

# Forord

---

Intern Revision (IR) har revideret årsafslutningsprocessen for SKATs § 9 årsrapport. Den udførte revision er en del af den samlede revision for 2015.

Rapporten indeholder en samlet konklusion omfattende det reviderede område. I konklusionsafsnittet redegør vi for de observationer, som konklusionen i det væsentligste er baseret på. Konklusionsafsnittet indeholder Intern Revisions bedømmelse af det reviderede område samt en beskrivelse af grundlaget for bedømmelsen. Det vil derfor almindeligvis være tilstrækkeligt at læse selve rapporten. Såfremt der ønskes uddybning og detaljering, henvises der til bilagene.

Rapportens bilag 1 indeholder en systematisk fremstilling af de observationer, som den udførte revision har givet anledning til. Bilaget indeholder tillige en vurdering af de tilknyttede risici samt Intern Revisions forslag til anbefalinger, der kan formindske de vurderede risici. Med udgangspunkt i risikovurderingerne har SKAT udarbejdet handleplaner med henblik på at formindske de vurderede risici.

Intern Revisions anbefalinger har været anvendt som inspiration ved udarbejdelse af handleplaner. Vi vil løbende vurdere implementeringen af SKATs handleplaner.

Rapportens bilag 2 indeholder en beskrivelse af de prioriteringer, der er anvendt ved klassifikationen af de enkelte observationer. Bilaget indeholder herudover en beskrivelse af koblingen mellem observationernes prioriteringer og den samlede overordnede konklusion.

Rapporten har været fremsendt i udkast til den reviderede enhed med henblik på at sikre, at Intern Revision og den reviderede enhed har en ensartet opfattelse af de observerede forhold. SKAT har efterfølgende udarbejdet handleplaner.

København, den 18. maj 2016



**Kurt Wagner**  
Revisionschef



**Heidi Eriksen**  
Manager

# 1. Indledning

Intern Revision har revideret årsafslutningsprocessen for SKATs § 9 årsrapport for 2015.

## Omfanget af regnskabsaflæggelsen

SKATs § 9 årsrapport omfatter de hovedkonti på finansloven, som SKAT, CVR-nr. 19 55 21 01, er ansvarlig for:

- § 09.21.01. SKAT
- § 09.21.03. Gebyrer, retsafgifter mv.
- § 09.21.05. Godtgørelser mv. (lovbunden).
- § 09.21.10. Delvis kompensation for købsmoms for almennyttige foreninger
- § 09.22.15. Personlige fordringer.
- § 09.22.21. Misligholdte studielån
- § 09.22.25. Forsøgsordning for socialt udsatte grupper (reservationsbevilling)

Hovedtallene for § 9 årsrapporten udviser følgende:

AKTIVER (mio. kr.)	2014			2015			Note
	Iflg. årsrapport	Korrek- tioner	Korrigeret saldo	Iflg. årsrapport	Korrek- tioner	Korrigeret saldo	
Immaterielle anlægsaktiver	893,7		893,7	680,7	-2,2	678,5	3
Materielle anlægsaktiver	92,3		92,3	100,4		100,4	
Finansielle anlægsaktiver	104,8		104,8	104,8		104,8	
<b>Anlægsaktiver</b>	<b>1.090,8</b>	<b>0,0</b>	<b>1.090,8</b>	<b>885,9</b>	<b>-2,2</b>	<b>883,7</b>	
Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser	11,4		11,4	71,3	-55,7	15,6	6
Andre tilgodehavender	164,1	88,2	252,3	140,8	142,7	283,5	1,6
Periodeafgrænsningsposter	30,6	-4,0	26,6	21,5	-5,9	15,6	6
<b>Tilgodehavender i alt</b>	<b>206,1</b>	<b>84,2</b>	<b>290,3</b>	<b>233,6</b>	<b>81,1</b>	<b>314,7</b>	
Likvide beholdninger	923,8		923,8	1.067,9		1.067,9	
<b>Omsætningsaktiver</b>	<b>1.129,9</b>	<b>84,2</b>	<b>1.214,1</b>	<b>1.301,5</b>	<b>81,1</b>	<b>1.382,6</b>	
<b>Aktiver i alt</b>	<b>2.220,7</b>	<b>84,2</b>	<b>2.304,9</b>	<b>2.187,4</b>	<b>78,9</b>	<b>2.266,3</b>	

PASSIVER (mio. kr.)	2014			2015			Note
	Iflg. årsrapport	Korrektioner	Korrigeret saldo	Iflg. årsrapport	Korrektioner	Korrigeret saldo	
Egenkapital primo	402,0		402,0	408,8		408,8	
Årets bevægelser	9,2	-125,7	-116,5	-187,2	-12,5	-199,7	3,4,7
<b>Egenkapital ultimo</b>	<b>411,2</b>	<b>-125,7</b>	<b>285,5</b>	<b>221,6</b>	<b>-12,5</b>	<b>209,1</b>	
<b>Hensatte forpligtelser</b>	<b>123,5</b>	<b>125,7</b>	<b>249,2</b>	<b>226,3</b>	<b>10,3</b>	<b>236,6</b>	7
<b>Langfristede gældsforpligtelser</b>	<b>923,7</b>		<b>923,7</b>	<b>964,8</b>		<b>964,8</b>	
Leverandører af varer og tjenesteydelser	281,0	18,5	299,5	328,7	-14,5	314,2	6
Periodeafgrænsningsposter	19,6	-16,8	2,8	0,0		0,0	
Øvrige kortfristede gældsforpligtelser	455,3	82,5	537,8	441,6	95,6	541,6	1
Igangværende arbejder	6,4		6,4	4,4		4,4	
<b>Kortfristede gældsforpligtelser</b>	<b>762,3</b>	<b>84,2</b>	<b>846,5</b>	<b>774,7</b>	<b>81,1</b>	<b>855,8</b>	
<b>Gældsforpligtelser</b>	<b>1.686,0</b>	<b>84,2</b>	<b>1770,2</b>	<b>1.739,5</b>	<b>81,1</b>	<b>1.820,6</b>	
<b>Passiver i alt</b>	<b>2.220,7</b>	<b>84,2</b>	<b>2.304,9</b>	<b>2.187,4</b>	<b>78,9</b>	<b>2.266,3</b>	
Eventualforpligtelser	12,1		12,1	42,9		42,9	

RESULTATOPGØRELSE (mio. kr.)	2014			2015			Note
	Iflg. årsrapport	Korrektioner	Korrigeret saldo	Iflg. årsrapport	Korrektioner	Korrigeret saldo	
<b>Indtægter i alt</b>	<b>-4.786,0</b>		<b>-4.786,0</b>	<b>-5.128,3</b>		<b>-5.128,3</b>	
Forbrugsomkostninger	200,3		200,3	195,0		195,0	
Personaleomkostninger	2.982,0		2.982,0	2.949,5	10,3	2.959,8	7
Andre ordinære driftsomkostninger	1.348,5	111,1	1.459,6	1.672,6	-111,3	1.561,3	2,4,5
Af- og nedskrivninger	253,6		253,6	480,1	45,5	525,6	3,5
<b>Resultat af ordinær drift</b>	<b>-1,6</b>	<b>111,1</b>	<b>109,5</b>	<b>168,9</b>	<b>-55,5</b>	<b>113,4</b>	
Andre driftsindtægter- og omkostninger	-42,1		-42,1	-27,2		-27,2	
<b>Resultat før finansielle poster</b>	<b>-43,7</b>	<b>111,1</b>	<b>67,4</b>	<b>141,7</b>	<b>-55,5</b>	<b>86,2</b>	
Finansielle poster	46,7		46,7	47,9		47,9	
<b>Resultat før ekstraordinære poster</b>	<b>3,0</b>	<b>111,1</b>	<b>114,1</b>	<b>189,6</b>	<b>-55,5</b>	<b>134,1</b>	
Ekstraordinære poster	-14,6	14,6	0	-2,4	2,4	0	2
<b>Årets resultat</b>	<b>-11,6</b>	<b>125,7</b>	<b>114,1</b>	<b>187,2</b>	<b>-53,1</b>	<b>134,1</b>	

<b>Indtægtsdækket virksomhed</b>					
<b>Indtægtsfinansieret virksomhed, mio. kr.</b>	<b>Resultat 2011</b>	<b>Resultat 2012</b>	<b>Resultat 2013</b>	<b>Resultat 2014</b>	<b>Resultat 2015</b>
Salg af data	4,6	3,6	2,8	2,5	2,3
Hent Selv for finansielle institutioner	-	0	0	0	0

<b>Udgiftsbaserede bevillinger</b>		
<b>Regnskabstal, mio. kr.</b>	<b>Indtægter</b>	<b>Udgifter</b>
§ 09.21.03. Gebyrer. Retsafgifter mv.	904,1	0,0
§ 09.21.05. Godtgørelser mv. (lovbunden)	0,0	120,0
§ 09.21.10. Delvis kompensation for købsmoms for almennyttige foreninger (reservationsbevilling.)	0,0	159,5
§ 09.22.15. Personlige fordringer	260,6	0,0
§ 09.22.21. Overtagne Studielånsfordringer (lovbunden bevilling)	31,7	13,0

Oversigt over korrektioner i 2015			
Note	Regnskabspost, mio. kr.	Debet	Kredit
1) Reklassifikation af SLS-interimskonto	Anden kortfristet gæld		95,6
	Andre tilgodehavender	95,6	
2) Reklassifikation af ekstraordinære poster	Ekstraordinære poster	2,4	
	Andre ordinære driftsomkostninger		2,4
3) Fejl i afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	Af- og nedskrivninger	2,2	
	Immaterielle anlægsaktiver		2,2
4) Tilbageførsel af ikke-rettede fejl vedrørende 2014	Andre ordinære driftsomkostninger/Overført overskud		65,6
	Egenkapital	65,6	
5) Reklassifikation af nedskrivning af EFI/DMI	Andre ordinære driftsomkostninger		43,3
	Af- og nedskrivninger	43,3	
6) Reklassifikation af tilgodehavender mv.	Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser		55,7
	Periodeafgrænsningsposter og andre tilgodehavender		5,9
	Andre tilgodehavender	47,1	
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	14,5	
7) Ikke indregnet jubilæumsforpligtelse	Personaleomkostninger	10,3	
	Hensatte forpligtelser		10,3

Det skal bemærkes, at SKAT i overensstemmelse med Budgetvejledning 2014, afsnit 1.5.2 har rettet fejl vedrørende tidligere år (2014) i regnskabet for 2015. Ifølge Budgetvejledningen korrigeres fejl vedrørende tidligere år kun i tidligere år, såfremt dette har bevillingsmæssig betydning.

Efter vores vurdering er der fortsat tale om væsentlige fejl i regnskabet for 2014. Eftersom SKAT ikke har rettet fejlene, vil sammenligningstallene for 2014 i årsrapporten for 2015 fortsat indeholde væsentlige fejl. Endvidere vil vores tilbageførsel af fejl fra 2014 i resultatopgørelsen for 2015 medføre, at resultatopgørelsen i 2015 ligeledes vil indeholde fejl, jf. nedenfor.

I vores revisorerklæring på årsrapporten for 2015 tager vi derfor forbehold for væsentlige fejl i sammenligningstallene for 2014.

I ovenstående opgørelse korrigeres SKATs rettelser af fejl vedrørende tidligere år i postering nr. 4 således, at effekten af fejl vedr. tidligere år i resultatopgørelsen for 2015 er nul. Egenkapital pr. 31.12.2015 iflg. SKATs årsrapport og egenkapital pr. 31.12.2015 iflg. vores opgørelse bliver herefter ens for så vidt angår fejlene i 2014.

Tilbageførsel af ikke rettede fejl fra 2014 i resultatopgørelsen for 2015 på 65,6 mio. kr. fratrukket fejl vedrørende 2015 på 12,5 mio. kr., netto 53,1 mio. kr., ligger under vores væsentlighedsniveau for regnskabet for 2015 og vi har derfor ikke taget forbehold herfor i vores revisorerklæring på årsrapporten for 2015.

## 2. Ansvarsfordeling og formål

---

SKATs ledelse har ansvaret for:

1. at årsrapporten er rigtig, det vil sige, at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Formålet med årsafslutningsrevisionen er at tilvejebringe en overbevisning om at årsrapporten er rigtig, dvs. uden væsentlige fejl og mangler.

Årsafslutningsrevisionen omfatter en efterprøvning af, at den anvendte regnskabspraksis er i overensstemmelse med de regnskabsregler og principper, som fremgår af bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om statens regnskabsvæsen mv. (Regnskabsbekendtgørelsen) og retningslinjerne i Moderniseringsstyrelsens regnskabsvejledninger. Revisionen omfatter tillige en vurdering af udvalgte poster i balancen og om årsrapporten er udarbejdet i overensstemmelse med Moderniseringsstyrelsens "Vejledning om udarbejdelse af årsrapport for statslige institutioner", januar 2016.

Formålet med gennemgang af årsrapportens målrapportering er at vurdere, om årsrapporten oplyser om målopfyldelsen, om de faglige og økonomiske resultater er rapporteret i sammenhæng samt om der for de væsentligste mål er tilfredsstillende dokumentation.

Resultatet af revisionen af årsafslutningsprocessen vil sammen med resultaterne af alle revisioner vedrørende regnskabsåret 2015 indgå i den endelige og samlede konklusion i erklæring og beretning om revisionen af § 9 årsrapporten.

### 3. Omfang

---

Revisionen af årsafslutningsprocessen for SKAT omfatter de processer, hvor igennem årsrapporten afsluttes, kvalitetssikres og overføres til SKS.

Revisionen omfatter alle regnskabstal, som er afleveret fra SKATs regnskabs-systemer til SKS.

Revisionen omfatter en efterprøvning af, hvorvidt SKATs ledelse har sikret, at grundlæggende kvalitetssikringshandlinger i form af regnskabsmæssige afstemninger og kontroller er gennemført. Intern Revision har udvalgt regnskabsposter til revision ud fra væsentlighed og risiko. De udvalgte regnskabsposter er revideret ved bl.a. forespørgsler, gennemgang af afstemninger, specifikationer og underliggende dokumentation ligesom Intern Revision har gennemført regnskabs-analyser og udført andre nødvendige revisionshandlinger.

### 4. Resultat af den udførte revision

---

#### **Bemærkninger til årsrapporten for 2015**

Vi redegør i bilag 3 for revisionen af de væsentligste regnskabsposter samt de regnskabsposter, hvor revisionen har givet anledning til bemærkninger. De anførte beløb i forbindelse med de enkelte regnskabsposter er "Korrigeret saldo", dvs. regnskabstallene i den aflagte årsrapport med tillæg af korrektioner, jf. "Oversigt over korrektioner i 2015", side 5-6 ovenfor. Dertil kommer, at sammenligningsbeløb for 2014 ligeledes er korrigeret for fejl identificeret i forbindelse med revisionen af årsrapporten for 2014. Der er herved konsistens i vores sammenligning af regnskabstallene for 2014 og 2015.

### 5. Konklusion

---

I forbindelse med årsafslutningsprocessen har SKAT på en række områder etableret strukturerede og systematiske afstemninger af regnskabsposter, herunder er der udarbejdet tilfredsstillende underliggende dokumentation og specifikation af de enkelte regnskabsposter.

Det er vores vurdering, at den samlede årsafslutningsproces er styrket ved, at der er etableret en samlet struktureret og systematisk proces, herunder ved implementering af en ny årsafslutningsinstruks med tilhørende bilag. Vi vurderer dog, at der fortsat er forbedringspotentiale i forhold til at kvalitetssikre væsentlige regnskabsdata så de gennemføres og dokumenteres ensartet.

Det er endvidere vores vurdering, at regnskabsfunktionen kan styrkes således, at det sikres, at SKAT i forbindelse med den løbende bogføring og ved udarbejdelse



af regnskaber i al væsentlighed efterlever Moderniseringsstyrelsens regnskabsvejledninger mv.

Endvidere er det vores vurdering, at regnskabsaflæggelsesprocessen kan styrkes ved at udarbejde flere notater, som beskriver vurderinger foretaget i forbindelse med beregninger og skøn. Vurderinger og beregninger skal dokumenteres og godkendes af ledelsen som led i kvalitetssikringsproceduren omkring årsregnskabsaflæggelsen.

Regnskabsprocessen omkring det udgiftsbaserede regnskab sikrer endvidere ikke, at der foreligger dokumentation i form af dataudtræk, vurderinger og begrundelser for væsentlige fluktuationer i forhold til bevillinger på de enkelte områder.

Det er vores vurdering, at der i kontrolmiljøet ved gennemførelse af processen for årsafslutning af SKATs årsrapport er behov for procesændringer i større omfang. Intern Revision har observeret en række svagheder i de forretningsgange og kontroller, der understøtter det reviderede område.

Vi har prioriteret de observerede forhold således:

Revisionsemne	Prioritet 1 <i>Høj risiko</i>	Prioritet 2 <i>Middel risiko</i>	Prioritet 3/4 <i>Lille risiko</i>	I alt
Balance	2	4	1	7
Resultatopgørelse	0	0	0	0
Årsafslutning	0	2	1	3
Udgiftsbaseret	2	1	0	3
I alt	4	7	2	13

Prioriteringerne skal ses i forhold til det reviderede område og er nærmere defineret i bilag 2.

Vi har for 10 af de 13 observationer modtaget handleplaner fra de reviderede direktørområder. Det er vores vurdering, at implementeringen af de udarbejdede handleplaner vil medvirke til en reduktion af de vurderede risici. For tre observationer er det fortsat vores vurdering, at handleplanerne ikke i væsentligt omfang vil medvirke til en reduktion af de vurderede risici. Vi vil derfor fremadrettet tilrettelægge revisionen på området ud fra denne vurdering, jf. bemærkninger under de enkelte observationer.

## Bilag 1: Observationer, risici og anbefalinger

Nr.	Observationer	Risici	Anbefalinger
1	<b>Immaterielle anlægsaktiver – Godkendelse af anlægsløn og IPO samt omkostningsgrundlaget for IPO</b>		<b>Funktionsområde: Regnskabsaflæggelse</b>
<b>2015</b>  <b>Prio. 2</b>	<p>Vi har konstateret, at beregningen af timesatsen for anlægsløn og IPO samt opgørelsen og aktiveringen af anlægsløn og IPO ikke godkendes af en anden medarbejder end den medarbejder, som udfører beregningerne.</p> <p>IR har i forbindelse med revisionen ikke konstateret fejl i beregninger og opgørelser af anlægsløn og IPO.</p> <p>Pr. 01.01.2016 implementeres nye bestemmelser for registrering og opgørelse af generelle fællesomkostninger, jævnfør Moderniseringsstyrelsens vejledning herom. SKAT har oplyst, at omkostningsgrundlaget for IPO i 2017 på vil blive vurderet i forhold til de nye bestemmelser.</p>	<p>Der er risiko for, at eventuelle fejl i beregningen af timesatsen for anlægsløn og IPO samt opgørelsen og aktiveringen af anlægsløn og IPO ikke opdages, såfremt der ikke foretages kvalitetssikring heraf.</p> <p>Der er risiko for, at begrebet generelle fællesomkostninger ikke anvendes ensartet i forbindelse med opgørelsen af IPO og i forbindelse med udarbejdelsen af andre regnskabsmæssige opgørelser i SKAT.</p>	<p>Som følge af, at der er tale om væsentlige beløb, skal vi anbefale, at der implementeres en dokumenteret kontrol af beregninger og opgørelsen af anlægsløn og IPO. Dette vil efter IR's vurdering forbedre kontrolmiljøet hos SKAT.</p> <p>Vi skal anbefale, at SKAT sikrer en ensartet anvendelse af begrebet generelle fællesomkostninger i forbindelse med opgørelsen af IPO og i forbindelse med udarbejdelsen af andre regnskabsmæssige opgørelser i SKAT.</p>

### **Kontor for Revisionsopfølgning (KOR), Kontaktperson: Svend Mandel Hansen**

I forhold til opgørelsen af timesats for anlægsløn samt overhead følges Moderniseringsstyrelsens vejledning. Timesatsen fastlægges årligt ud fra antal årsværk og gennemsnitsløn i SKAT. Oplysningerne hentes fra den seneste årsrapport. Overhead beregnes ud fra forgangne års regnskabsmæssige forbrug med justering i forhold til "projektkostninger", der konteres direkte i gennemførelsesfasen for projektet.

Beregningen vurderes af KOR og oversendes til SIR til validering.

I forhold til beregningerne er risikoen for fejlregninger minimal. Beregningen foretages i dag i regneark med de forudfastsatte satser for timeløn og overhead og de godkendte timer.

Opgørelse udarbejdes månedligt og skal for den forgangne måned foreligge senest den 25. i måneden.

Processen er med virkning fra 1. maj 2016, at Center for Økonomistyring og Finanslov, projektcontrollingteamet (CØF-PCT) for de relevante projekter med udgangen af hver måned:

- opgør timeforbruget i SAP
- indhenter godkendelse af registrerede timer og opgavefordeling fra de relevante projekter
- beregner anlægsløn og overhead til kontering på baggrund af fastlagt time- og overheadsats
- oversender foretagen godkendelse og beregning til Kontor for Revisionsopfølgning, regnskabsteamet (KOR-RT)

KOR-RT foretager efter modtagelsen fra CØF-PCT:

- efterregning af de modtagne opgørelser,
- udarbejdelse af omposteringsbilag til upload
- uploader omposteringen i SAP
- sender kvittering til CØF-PCT med oplysning om SAP-bilagsnummer

### **Tidsplan:**

Procesændringen træder i kraft ved næste opgørelsestidspunkt for anlægsløn, dvs. beregningen for april måned, der skal foreligge senest den 25. maj 2016.

Hvad angår anbefalingen omkring anvendelsen af begrebet "generelle fællesomkostninger", er der intet, der tyder på, at SKAT ikke vil anvende retningslinjerne ensartet. SKAT vil løbende vurdere opgørelsesmetoden ud fra eksterne retningslinjer.

Nr.	Observationer	Risici	Anbefalinger
2	<b>Immaterielle anlægsaktiver – Nedskrivningstest</b>		<b>Funktionsområde: Regnskabsaflæggelse</b>
2015 Prio. 2	<p>I forbindelse med vores gennemgang af de i 2015 implementerede procedurer vedrørende nedskrivningstest har vi konstateret, at Økonomisk Styring ikke har modtaget tilbagemelding på, hvorvidt en række it-systemer til en bogført værdi på i alt 24,6 mio. kr. pr. 31.12.2015 fortsat anvendes og, hvorvidt værdiansættelsen af de pågældende it-systemer er korrekt.</p> <p>Vi har forespurgt, hvorvidt SKAT har inddraget oplysninger om planer og beslutninger om udvikling af nye it-systemer i forbindelse med de af SKAT udførte nedskrivningstest. Vi har efterfølgende modtaget oplysninger herom.</p>	<p>Det er risiko for, at it-systemer ikke anvendes og ikke har den korrekte regnskabsmæssige værdi, når der ikke indhentes bekræftelse herpå fra systemejerne.</p> <p>Såfremt SKAT ikke inddrager planer og beslutninger om udvikling af nye it-systemer i forbindelse med de af SKAT udførte nedskrivningstest, er der risiko for, at nedskrivninger ikke bliver korrekte. Der er desuden risiko for, at restafskrivningsperioden på eksisterende it-systemer ikke forkortes i overensstemmelse med aktuelle planer og at efterfølgende års afskrivninger derved bliver forkerte.</p>	<p>Vi skal anbefale, at SKAT arbejder videre med implementeringen af de nye procedurer, herunder at der etableres den nødvendige løbende kontrol med anvendelsen og værdiansættelsen af alle væsentlige it-systemer.</p> <p>Vi skal anbefale, at SKAT i forbindelse med vurderingen af nedskrivningsbehov inddrager oplysninger og beslutninger om investering i nye it-systemer, herunder vurderer konsekvenserne for eksisterende it-systemer, som påvirkes eller udfases som følge af beslutning om investering i nye it-systemer. Dette bør som minimum foretages én gang årligt for alle væsentlige færdiggjorte udviklingssystemer.</p>

## **Handleplan fra Kontor for Revisionsopfølgning (KOR), Kontaktperson: Svend Mandel Hansen**

### *Ad Nedskrivningstest:*

SIR er løbende orienteret om fremdriften i forhold til gennemførelse af nedskrivningstest. SKAT har oplyst, at det forretningsmæssigt har været vanskeligere end forudsat at identificere anlægsejere på samtlige anlæg, særligt for færdiggjorte udviklingsprojekter (anlægsklasse 1100).

I forbindelse med årsafslutningen udestår den nævnte afklaring. Det er samtidigt oplyst, at der fortsat arbejdes på identificering af ejere på samtlige anlæg og afklaring af, hvorvidt de registrerede anlæg fortsat anvendes.

Anbefalingen tages derfor til efterretning med den forventning, at der inden udløbet af 2. kvartal 2016 foreligger den nødvendige afklaring.

Center for Økonomistyring og Finanslov udarbejder status og sikrer frem til udløbet af uge 25 (24. juni 2016) den nødvendige afklaring.

Resultatet oversendes til KOR således, at de nødvendige regnskabsmæssige korrektioner via Intern Regnskab 1 kan være gennemført inden udløbet af 2. kvartal 2016.

### **Tidsplan:**

Status og afklaring fra CØF inden udløbet af uge 25.

Regnskabsmæssige korrektioner gennemført inde udløbet af regnskabsperiode 0616, dvs. senest 4.juli 2016

### *Ad Nedskrivningsbehov ved investering i nye IT-systemer:*

Hvad angår anbefalingen om, at SKAT i forbindelse med vurderingen af nedskrivningsbehov inddrager oplysninger og beslutninger om investering i nye it-systemer, herunder vurderer konsekvenserne for eksisterende it-systemer, som påvirkes eller udfases som følge af

beslutning om investering i nye it-systemer, har SKAT til SIR oplyst, at denne vurdering generelt foretages i forbindelse med idriftsættelse af nye systemer og indgår i vurderingerne i idriftsættelsesdokumenterne.

SIR anbefaler, at dette som minimum bør foretages en gang årligt for alle væsentlige færdiggjorte udviklingsystemer. Anbefalingen vurderes at være opfyldt.

I forhold til risikovurderingen er det SKAT opfattelse, at det vil være forbundet med relativ stor usikkerhed i forhold til planer for nye systemer i givet fald at gå ind og foretage ændringer i nedskrivningsperiode mv. for eksisterende systemer.

#### **Tidsplan:**

Procesbeskrivelse for anvendelse af idriftsættelsesnotater og værdiansættelsesnotater revideres og opdateres med ovenstående. Skal foreligge senest med udgangen af juni måned 2016.

#### **IR's supplerende kommentar:**

Som tidligere drøftet med og oplyst til SKAT, så er der krav om vurdering af nedskrivningsbehov på færdiggjorte udviklingsprojekter i forbindelse med årsafslutningen. Der henvises til nedenstående afsnit fra Moderniseringsstyrelsen regnskabsvejledning om "Færdiggjorte udviklingsprojekter". IR skal fortsat anbefale, at SKAT følger denne vejledning og i den forbindelse inddrager oplysninger om såvel igangværende systemudviklinger som planlagte systemudviklinger, som kan medføre, at restafskrivningsperioden på færdiggjorte udviklingsprojekter skal forkortes eller der skal foretages nedskrivning af færdiggjorte udviklingsprojekter. IR er således ikke enige i, at risikoen er afdækket med den nuværende proces hos SKAT. Såfremt SKAT ikke etablerer en proces, der følger kravene i Moderniseringsstyrelsens vejledning, vil risikoen for væsentlige fejl i årsregnskabet efter IR's vurdering være forøget og IR vil skulle udvide revisionen af området.

#### **Nedskrivning af færdiggjorte udviklingsprojekter**

Nedskrivning foretages efter de generelle nedskrivningsregler.

Indregnede udviklingsprojekter nedskrives, hvis der er indikation på væsentlig værdiforringelse. Kravet om nedskrivning medfører, at der ved hver årsregnskabsafslutning foretages en vurdering af, om der er forhold der indikerer, at et færdiggjort udviklingsprojekt skal nedskrives.

Nr.	Observationer	Risici	Anbefalinger
3	<b>Dokumentation for skøn vedrørende igangværende udviklingsprojekter</b>		<b>Funktionsområde: Regnskabsaflæggelse</b>
2015 Prio. 2	<p>Vi har forespurgt SKAT, hvorvidt der for væsentlige igangværende udviklingsprojekter er indregnet omkostninger for leveret, men ikke faktureret arbejde frem til 31.12.2015. SKAT har gennemgået de igangværende udviklingsprojekter pr. 31.12.2015 og vurderet, at der skal indregnes 16,1 mio. kr. for leveret, men ikke faktureret arbejde pr. 31.12.2015. Vi har efterspurgt dokumentation for det udøvede skøn, som ligger til grund for indregningen af 16,1 mio. kr., herunder en opgørelse af færdiggørelsesgraden pr. 31.12.2015. Vi har i den forbindelse modtaget en mail med en oversigt over kontrakter og ændringsanmodninger samt en konklusion om, at den skønnede værdi pr. 31.12.2015 udgør 16,1 mio. kr.</p>	<p>Der er risiko for, at de udøvede skøn er foretaget på et forkert grundlag eller ikke inddrager alle relevante oplysninger. Der er herved risiko for fejl i regnskabet.</p>	<p>Det er vores vurdering, at dokumentationen for de udøvede skøn af færdiggørelsesgraden pr. 31.12.2015 kan forbedres ved, at der udarbejdes et notat, som beskriver baggrunden for de foretagne vurderinger og som underbygges med beregninger, der kan afstemmes til kontraktsummer mv.</p>
<p><b>Handleplan fra Kontor for Revisionsopfølgning (KOR), Kontaktperson: Svend Mandel Hansen</b></p> <p>KOR sikrer i forbindelse med årsafslutningen, at der fra CØF indhentes oplysninger om, hvorvidt der for væsentlige igangværende udviklingsprojekter skal indregnes omkostninger for leverede, men ikke fakturerede arbejder frem til balancedagen. CØF skal foretage skøn og levere relevant dokumentation i form af notater pr. betydende anlæg med baggrund i de foretagne vurderinger og foreliggende dokumentationsmateriale.</p> <p><b>Tidsplan:</b> Udarbejdes første gang i forbindelse med årsafslutningen for 2016, dvs. ved udløbet af regnskabsperiode 1216 (forventeligt 12. januar 2017).</p>			

Nr.	Observationer	Risici	Anbefalinger
4	<b>Fejl og mangler i årsrapporten</b>		<b>Funktionsområde: Regnskabsaflæggelse</b>
<b>2015</b>  <b>Prio. 1</b>	<p>4.1 Den med nedskrivningen af EFI/DMI forbundne usikkerhed er ikke beskrevet i årsrapporten. SKAT har oplyst, at beskrivelsen har været drøftet med departementet, som ikke har haft bemærkninger hertil.</p> <p>4.2 Regnskabsposten tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser skal som navnet indikerer kun omfatte tilgodehavender fra SKATs salg af varer og tjenesteydelser til kunder og ikke andre tilgodehavender. SKAT har omposteret 55,7 mio. kr. fra kreditorer til tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser, som ikke er salg til SKATs kunder. Beløbet på 55,7 mio. kr. skulle have været omposteret fra kreditorer til andre tilgodehavender. Tilgodehavende fra salg af varer og tjenesteydelser burde have udgjort 15,6 mio. kr.</p> <p>4.3 Derudover er det vores vurdering, at en række beløb i årsrapporten ikke er klassificeret og præsenteret i overensstemmelse med Moderniseringsstyrelsens vejledninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• SLS-interimskonto, som har en debetsaldo skal i henhold til Moderniseringsstyrelsen vejledning om udarbejdelse af årsrapporter klassificeres under tilgodehavender</li> <li>• Ekstraordinære poster opfylder ikke definitionen på ekstraordinære poster i Moderniseringsstyrelsens regnskabsvejledning om ekstraordinære poster</li> <li>• Hensat forpligtelse vedrørende EFI/DMI på 43,3 mio. kr. kan ikke adskilles fra den øvrige nedskrivning af</li> </ul>	<p>1) Regnskabslæseren gøres ikke opmærksom på, at der er usikkerhed i forbindelse med nedskrivningen af EFI/DMI. Der mangler herved en væsentlig oplysning i regnskabet om, at EFI/DMI fortsat har en regnskabsmæssig værdi, som det ikke har været muligt at opgøre pålideligt.</p> <p>2) Regnskabsposten tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser er væsentligt fejlbehæftet, idet beløbsstørrelsen på 71,3 mio. kr. i regnskabet indikerer, at SKAT har haft en væsentlig stigning i salget af varer og tjenesteydelser, hvilket ikke er tilfældet. SKAT har kun en meget begrænset omsætning med kunder, hvorfor beløbsangivelsen er misvisende i regnskabet i forhold til det rigtige beløb på 15,6 mio. kr.</p> <p>3) Fejlklassifikation af beløb i årsrapporten medfører risiko for, at regnskabslæseren får et forkert billede af de enkelte regnskabsposters størrelse og udviklingen i de enkelte regnskabsposters størrelse fra år til år.</p>	<p>Vi skal anbefale, at SKAT på de angivne områder følger Moderniseringsstyrelsens vejledning om udarbejdelse af årsrapporter samt Moderniseringsstyrelsens regnskabsvejledninger.</p>



EFI/DMI på 207 mio. kr. Begge beløb vedrører det samme skøn og skal derfor præsenteres samlet under regnskabsposten Af- og nedskrivninger i resultatopgørelsen.

- Et samlet beløb på 5,9 mio. kr. klassificeret som Periodeafgrænsningsposter/andre tilgodehavender vedrører årsrabatter fra leverandører og skal modregnes i gæld til de samme leverandører under Leverandører af varer og tjenesteydelser.

#### **Handleplan fra Økonomi: Kontaktperson: Jens Madsen, CØF**

##### **Punkt 4.1**

Der er foretaget en afvejning mellem at redegøre for usikkerheden og hensynet til leverandørforhold. De to hensyn er søgt afvejet i den pågældende formulering. SKAT er enig i, at det ville være hensigtsmæssigt at have udtrykt usikkerheden.

##### **Punkt 4.2**

Intern Regnskab tager revisionens anbefaling til efterretning og vil fremover ved reklassifikation af kreditorer med debetposter, bogføre disse på konto 613091(Kreditorer m. debetposter) Dette vil blive foretaget i forbindelse med årsafslutningen.

Det skal dog bemærkes, at årsagen til at regnskabsposten tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser udviste en saldo på 71,3, skyldes en postering der er foretaget i samarbejde med og efter anvisning af revisionen.

##### **Punkt 4.3**

I forhold til SIRs anbefaling om, at SKAT skal anvende Moderniseringsstyrelsens vejledning om årsrapport og regnskabsvejledninger er vurderingen, at den hverken er konstruktiv eller operationel i forhold til udarbejdelse af konkrete handleplaner.

SKATs vurdering er, at såvel vejledning om årsrapport som regnskabsvejledninger følges fuldt ud.

##### *Ad SLS-interimskonto:*

I forhold til SLS-interimskonto er det korrekt, at kontoen har en debetsaldo. I Årsrapportvejledningen, afsnit 3.3 om "Balancen", er bl.a. anført, at "Klassifikation af tilgodehavender og gæld skal ske under hensyntagen til, om der er positiv eller negativ saldo på kontoen. Klassifikation skal for hver enkelt regnskabskonto" SIRs fortolkning er, at denne konto således skal reklassificeres fra passiver til aktiver.

Der er tale om en teknisk konto, hvor SKAT ikke initierer konteringer. SKAT forespurgte i forbindelse med SIRs første gennemgang af årsrapporten Moderniseringsstyrelsen om, hvorvidt der skulle ske reklassifikation. Hele mailkorrespondancen er fremsendt til SIRs orientering den 3. marts 2016.

Heri konkluderer Moderniseringsstyrelsen følgende: "I skal ikke reklassificere. Vi er enige i, at det kan undre, når posten er i debet. Udfordringen ved posten er, at summen består af debet og kredit posteringer. Det vil derfor også være forkert at flytte hele beløbet til

tilgodehavender. Du har ret i, at det også gør sig gældende for andre institutioner. Vi har derfor besluttet, at vi vil se på den fremadrettede anvendelse af konto 98.70.”

SKAT er således ikke enig i SIRs konklusion omkring denne regnskabspost.

*Ad ekstraordinære poster:*

I 2015 er der som ekstraordinære indtægter konteret t.kr. 2.421, hidrørende fra dels kompensation fra tobaksaftaler (t.kr. 1.463)) og bodsbetaling fra IT-leverandører (t.kr. 958). Herudover er der konteret t.kr. 10 i omkostninger vedrørende kasseret vare i forbindelse med oversvømmelse.

I SKAT regnskabspraksis (bilag 3 til årsafslutningsinstruksen) er bl.a. anført: I SKAT er indtægter, der hidrører fra bodsbetalinger og kompensation fra tobakskompagnier (EU-aftale) vurderet at være ekstraordinære indtægter.

Den anførte indtægtstype har siden udarbejdelsen af årsrapporten for 2008 konsekvent været vurderet til at være ekstraordinære indtægter. SIRs anførte risiko for, *at regnskabslæseren får et forkert billede af de enkelte regnskabs-posters størrelse og udviklingen i de enkelte regnskabsposters størrelse fra år til år*, vurderes derfor ikke at være til stede for denne regnskabspost.

SKAT har for denne post fulgt den foreliggende regnskabspraksis. Det må afklares, hvorvidt regnskabspraksis er i overensstemmelse med Moderniseringsstyrelsens definition af ekstraordinære poster: *Ekstraordinære poster omfatter transaktioner foranlediget af forhold, der ligger uden for institutionens kontrol og klart adskiller sig fra aktiviteter, som vedrører institutionens målopfyldelse og som ikke ventes at være tilbagevendende.*

SKAT er således ikke enig i SIRs konklusion om denne regnskabspost.

*Ad hensættelse til imødegåelse af EFI/DMI-nedskrivning:*

SKAT har i forbindelse med årsafslutningen foretaget en vurdering af mulige betalinger for EFI/DMI-udvikling for leverancer i 2015, men hvor milepæle endnu ikke er opnået. I konsekvens af EFI/DMIs nedskrivning til 0 er der hensat beløb til imødegåelse af straksnedskrivning for den gennemførte udvikling i 2015, således at systemet fortsat er optaget til 0 i bogført værdi.

SKAT har optaget hensættelsen i overensstemmelse med vejledningen om den regnskabsmæssige håndtering af hensatte forpligtelser, hvoraf bl.a. fremgår: Det hensatte beløb fremtræder særskilt på balancens passivside som hensat forpligtelse og har til formål at afdække bestemte tab, som kan henføres til samme eller tidligere regnskabsår. Når en hensat forpligtelse medtages i regnskabet, skal disse endvidere i

årsrapporten specificeres i en note til balancen. SKAT har omtalt hensættelsen i afsnit 4, Noter til resultatopgørelse og balance, specifikt note 4 om hensatte forpligtelser.

Resultatkontoen (22.05) indgår i resultatopgørelsen under "Andre ordinære driftsomkostninger". Der findes ikke umiddelbart vejledninger på Moderniseringsstyrelsens hjemmeside eller i årsrapporten, der anviser, at hensættelser skal reklassificeres anderledes end under "Andre ordinære driftsomkostninger".

Hvis man skulle følge SIRs tankegang om reklassificering af hensættelsen på resultatkontoniveau fra 2205 til afskrivninger på 2030, ville regnskabet for 2016 ikke være retvisende, idet der heri ville optræde en nedskrivning og en tilbageførsel af hensættelsen på henholdsvis 2030 og 2205. Afskrivninger/nedskrivninger ville herefter akkumulere til et for højt beløb.

SKAT er således ikke enig i SIRs konklusion vedrørende denne regnskabspost.

*Ad periodeafgrænsningspost på 5,9 mio.kr.:*

Intern Regnskab 1 tager bemærkningen til efterretning.

**Generelt:**

Der har i forbindelse med SIRs gennemgang af årsrapporten været en række konkrete poster – også udover ovenstående – hvor SIR har vurderet, at SKAT har foretaget ukorrekt klassificering. SKAT følger Moderniseringsstyrelsens vejledningsmateriale.

Det foreslås, at SIRs observationer via Skatteministeriets Departement videregives til Moderniseringsstyrelsen med henblik på afklaring af, om der er områder i de foreliggende vejledninger, der skal præciseres, herunder eventuel udarbejdelse af specificeret vejledningsmateriale om regnskabsregler contra klassifikation i årsrapporten.

SKAT mener, at observation 4 skal ændres til en lavere risiko.

**Tidsplan:**

Departementet orienteres om SIRs observationer og der afholdes fællesmøde for Skatteministeriets institutioner, hvor observationerne gennemgås. Konklusionerne fremsendes til Moderniseringsstyrelsen til afklaring.

Mødet bør afholdes senest med udgangen af uge 28 (15. juni), og resultatet heraf fremsendes til Moderniseringsstyrelsen inden udløbet af juni måned 2016.

Nr.	Observationer	Risici	Anbefalinger
5	<b>Likvide midler registreret under SKATs CVR nr. tilhørende andre virksomheder</b>		<b>Funktionsområde: Regnskabsaflæggelse</b>
2015 Prio. 2	<p>Vi har i forbindelse med revision af SKATs engagementer med Danske Bank konstateret, at der på SKATs CVR-nr. 19 55 21 01 i Danske Bank indgår bankkonti der vedrører Domstolsstyrelsen, § 38 regnskabet og § 9 regnskabet.</p>	<p>Der er risiko for, at likvide midler registreret i SKATs regnskab for § 9 ikke tilhører SKAT § 9.</p> <p>Der er endvidere risiko for, at likvide midler, som tilhører andre statslige styrelser, sammenblandes med SKATs likvide midler for § 9.</p>	<p>Vi skal anbefale, at bankkonti, der tilhører § 38 regnskabet, registreres under § 38 regnskabet CVR-nr. Vi skal endvidere anbefale, at det afklares med Domstolsstyrelsen, hvorvidt bankkonti, der vedrører Domstolsstyrelsen, fortsat skal være registreret under SKATs CVR-nr. for § 9.</p>
<p><b>Handleplan fra Økonomi, Kontaktperson: Anne-Marie Vestergaard</b></p> <p>Intern Regnskab 1 er enig i, at kontiene vedrørende Domstolsstyrelsen bogføringskreds 92112 ikke bør indgå i SKATs business online aftale 837811, som vedrører driften af regnskabet for § 9.</p> <p>Der er igangsat et samarbejde med Regnskab (§ 38) Analyse og Rapportering for at få afklaret problemstillingen.</p> <p>Det skal bemærkes, at i forhold til SAPINTERN er der ingen risiko. Da der systemmæssigt ikke er sat nogen bankkonti op, der vedrører Domstolsstyrelsens bogføringskreds.</p> <p>SKAT mener, at risikovurderingen skal nedjusteres.</p> <p><b>Tidsplan:</b> Det forventes, at problemstillingen er afklaret inden udgangen af juni 2016.</p> <p><b>IR's supplerende kommentarer</b> IR tager SKATs kommentarer til efterretning og nedjusterer prioriteten fra 1 til 2.</p>			

Nr.	Observationer	Risici	Anbefalinger
6	<b>Proces for opgørelse og oplysning om eventualposter mv. i regnskabet</b>		<b>Funktionsområde: Regnskabsaflæggelse</b>
<b>2015</b>  <b>Prio.</b> <b>1</b>	<p>6.1 Stigningen i sikkerhedsstillelser fra 12,1 mio. kr. i 2014 til 42,9 mio. kr. i 2015 skal ses i lyset af, at SKAT i tidligere år kun har oplyst om regnskabsårets sikkerhedsstillelser og ikke tidligere års sikkerhedsstillelser, som stadig er aktuelle og dermed ligeledes udgør eventualforpligtelser for SKAT pr. 31.12.2015. Oplysninger om sikkerhedsstillelser i tidligere årsrapporter har således ikke givet et fuldstændigt billede af SKATs samlede sikkerhedsstillelser, ligesom udviklingen fra 2014 til 2015 ikke viser den reelle udvikling i sikkerhedsstillelser i årsrapporten for 2015.</p> <p>6.2 Oplysning om mulige krav i forbindelse med indgivelse af konkursbegæringer bør ikke kun omfatte hændelser i 2015, men tillige omfatte mulige krav i forbindelse med indgivelse af konkursbegæringer i tidligere år, hvor boet endnu ikke er afsluttet.</p> <p>6.3 I forbindelse med vores revision har vi fremsendt advokatbrev til SKATs advokatforbindelse, Kammeradvokaten. Vi har ikke modtaget en fyldestgørende besvarelse fra Kammeradvokaten om, hvilke verserende tvister og retssager, som SKAT er involveret i pr. 31.12.2015.</p> <p>6.4 Vi har endvidere forespurgt SKAT om verserende tvister og retssager pr. 31.12.2015 og har ligeledes ikke modtaget en fyldestgørende besvarelse herpå.</p>	<p>Der er risiko for, at regnskabet for 2015 er væsentligt fejlbehæftet som følge af den manglende proces for identifikation og opgørelse af eventualposter i årsrapporten.</p>	<p>Det skal anbefales, at der etableres en mere sikker proces for identifikation, indsamling, opgørelse og overvågning af sikkerhedsstillelser, konkurskrav samt verserende tvister og retssager. Ansvar for etablering af denne proces bør være forankret i en central funktion i Økonomi/Regnskab. Udover at dette vurderes at være en central del af økonomistyringen i en virksomhed, medfører dette også, at der etableres sammenlignelighed fra år til år mellem de oplysninger, som afgives om eventualforpligtelser mv. i årsrapporten.</p>

### **Handleplan fra Styring og Analyse Kontaktperson: Jens Madsen, CØF**

SKAT er enig i SIRs anbefaling om, at der skal etableres en mere sikker proces for identifikation, indsamling, opgørelse og overvågning af sikkerheds-stillelser, konkurskrav samt verserende tvister og retssager.

Der vil i 2016 blive etableret en arbejdsgruppe med medlemmer fra Økonomi, Inddrivelse og Jura.

I forhold til sammenlignelighed fra år til år mellem de oplysninger, som afgives om eventualforpligtelser mv. i årsrapporten, så er SKATs af den opfattelse, at ændringer i opgørelsesmetoder nødvendigvis vil have som konsekvens, at det ikke er muligt at sammenligne direkte fra år til år.

#### **Punkt 6.1**

SIR gør opmærksom på, at SKAT i årsrapporten for 2015 har ændret praksis. Der har i tidligere årsrapporter kun været oplyst om stillede sikkerhedsstillelser i regnskabsåret. For regnskabsåret 2015 og fremadrettet vil der blive oplyst både om regnskabsårets stillede sikkerhedsstillelser og om de sikkerhedsstillelser fra tidligere år, som stadig er aktuelle og dermed ligeledes udgør en eventualforpligtelse pr. 31. december.

SIR kritiserer, at oplysninger om sikkerhedsstillelser i *tidligere* årsrapporter for SKAT ikke har givet et fuldstændigt billede af SKATs samlede sikkerhedsstillelser. Det er SKAT enig i. SKAT skal dog for god ordens skyld gøre opmærksom på, at SIR ikke tidligere har haft bemærkninger til SKATs opgørelse af eventualforpligtelser.

SKAT mener ikke, at opgørelsen af eventualforpligtelser i *tidligere* årsrapporter skal have indflydelse på bedømmelsen af opgørelsen af eventualforpligtelserne i årsrapporten for 2015. Det foreslås derfor, at observation 6 ændres fra rød til gul.

Endelig skal SKAT gøre opmærksom på, at en opgørelse af eventualforpligtelser i sagens natur altid vil være forbundet med en vis usikkerhed.

#### **Punkt 6.2**

SKAT er enig med SIR i, at mulige krav i forbindelse med konkursbegæring ikke kun bør omfatte hændelser i 2015. Arbejdsgruppen vil se på denne problemstilling.

#### **Punkt 6.3**

Verserende tvister og retssager. SKAT har ikke bemærkninger til SIRs kommunikation med Kammeradvokaten.

#### **Punkt 6.4**

SKAT har 2. maj 2016 bedt SIR om nærmere at definere, hvad der menes med "verserende tvister og retssager". Skal oversigten alene omfatte de sager, der vedrører inddrivelsesområdet, det vil sige konkursboer, eller skal oversigten vedrøre alle de retssager, hvor SKAT er procespart?

SIR svarede: ” Oversigten skal vise alle væsentlige verserende tvister og retssager vedrørende SKATs § 9 virksomhed - driftsbevillingen.

Der skal således ikke medtages verserende skattesager, inddrivelsessager og konkurssager, som vedrører § 38 regnskabet. Dette selvom SKAT § 9 afholder omkostningerne hertil.

Oversigten skal vise alle væsentlige verserende tvister og retssager med leverandører, herunder it-leverandører, kunder, medarbejdere, andre myndigheder mv. i § 9-virksomheden. For de medtagne sager på oversigten bør der ud over en angivelse af modparten, fremgå en kort beskrivelse af, hvori uenigheden består samt de beløb, som uenigheden vedrører. Endvidere skal SKATs vurdering af det forventede udfald af sagen fremgå. Denne vurdering skal hænge samme med, om sagen er indregnet som en forpligtelse i regnskabet, oplyst som en eventualforpligtelse i regnskabet eller slet ikke omtalt i regnskabet. For retssager skal der ligeledes være en angivelse af ved, hvilken instans i domstolssystemet sagen verserer.”

SKAT vil som tidligere nævnt etablere en arbejdsgruppe. Arbejdsgruppens vil også skulle vurdere behovet for oversigter over relevante tvister og retssager med henblik på at etablere et overblik over eventualforpligtelser mv.

**Tidsplan:**

Ultimo 2016.

Nr.	Observationer	Risici	Anbefalinger
7	<b>Oversigt vedrørende deposita</b>		<b>Funktionsområde: Regnskabsaflæggelse</b>
2015 Prio. 3	SKAT har ikke udarbejdet en samlet oversigt over deposita, som kan afstemmes til SAP-balancen. IR har udarbejdet en afstemning, som viser en uvæsentlig difference i forhold til de bogførte beløb i SAP på 35 tkr.	Manglende løbende styring og afstemning af deposita forøger risikoen for, at SKAT ikke har overblik over tilgodehavende deposita ved fraflytning, ændring af lejemaal mv. og at SKAT dermed ikke får refunderet de korrekte beløb ved fraflytning.	Vi vil anbefale, at SKAT udarbejder en oversigt over deposita, som løbende afstemmes med saldoen i SAP. Specifikationen af deposita skal ligeledes løbende afstemmes til aktuelle huslejekontrakter.
<p><b>Handleplan fra Kontor for Revisionsopfølgning (KOR), Kontaktperson: Svend Mandel Hansen</b></p> <p>KOR vil tage kontakt til Controlling og Service, kontoret Bygninger og Service med henblik på afklaring af muligheden for udarbejdelse af en oversigt, der giver grundlag for løbende korrektioner i SAP og afstemning til aktuelle huslejekontrakter.</p> <p><b>Tidsplan:</b></p> <p>KOR tager kontakt, således at afklaring kan foreligge inden udløbet af 3. kvartal 2016.</p>			



Nr.	Observationer	Risici	Anbefalinger
8	<b>Hensatte forpligtelser</b>		<b>Funktionsområde: Regnskabsaflæggelse</b>
<b>2015</b>  <b>Prio. 2</b>	<p>Vi har ved stikprøvevis gennemgang af huslejekontrakter konstateret, at SKAT for flere lejemaal har beregnet en reetableringsforpligtelse for arkiv- og kælderarealer på 500 kr. pr. kvm. I henhold til SKATs praksis skal der indregnes en reetableringsforpligtelse for arkiv- og kælderarealer på 100 kr. pr. kvm.</p> <p>SKAT har udarbejdet en række beregninger til brug for opgørelsen af jubilæumsforpligtelsen pr. 31.12.2015. Beregningerne viser under forskellige scenarier en forpligtelse i størrelsesorden 5-10,3 mio. kr. Opgørelsen af forpligtelsen er forbundet med skøn og usikkerhed. SKATs ledelse har besluttet ikke at indregne forpligtelsen i regnskabet for 2015. I henhold til Moderniseringsstyrelsens regnskabsvejledning om hensatte forpligtelser er der ikke krav om indregning af jubilæumsforpligtelser. Moderniseringsstyrelsen har over for IR bekræftet, at væsentlighed ligeledes skal lægges til grund ved vurderingen af, om jubilæumsforpligtelsen skal indregnes i regnskabet. Såfremt der er tale om et væsentlig beløb, skal jubilæumsforpligtelser indregnes i regnskabet.</p> <p>Vi har konstateret, at SKAT har indregnet åremålsforpligtelse for alle medarbejdere i SKAT, som er ansat på åremålskontrakter pr. 31.12.2015. Der er ikke i SKATs opgørelse taget højde for erfaringer i forhold til, hvorvidt alle medarbejdere ansat på åremålskontrakter får udbetalt åremålsgodtgørelse ved åremålskontraktens udløb.</p> <p>IR har ikke haft væsentlige bemærkninger til gennemgangen af øvrige hensatte forpligtelser.</p>	<p>Manglende eller forkert indregning og måling af hensatte forpligtelser i regnskabet medfører risiko for væsentlige fejl i regnskabet.</p>	<p>Vi skal anbefale, at der foretages en gennemgang af oversigten over reetableringsforpligtelser, hvor det sikres, at der skelnes mellem kontor og kælder/arkiv, og at kælder/arkivarealer indregnes med 100 kr. pr. kvm.</p> <p>Vi skal anbefale, at SKAT løbende indregner alle forpligtelser, som opfylder definitionen på at være faktiske eller retlige forpligtelser, herunder jubilæumsforpligtelser.</p> <p>Vi skal anbefale, at der ved beregningen af åremålsforpligtelsen tages højde for, at ikke alle medarbejdere ansat på åremålskontrakter får udbetalt en åremålsgodtgørelse ved åremålskontraktens udløb, f.eks. som følge af, at medarbejderen fratræder før kontraktudløb eller bliver genansat i samme stilling. Det er vores opfattelse, at forpligtelsen bør tage højde for disse scenarier ud fra historik og erfaringer.</p>

## **Handleplan fra Kontor for Revisionsopfølgning (KOR), Kontaktperson: Svend Mandel Hansen**

### *Ad reetableringsforpligtelse:*

KOR tager kontakt til Controlling og Service, kontoret Bygninger og Service til afklaring af antal lejemål, hvor opgørelsesmetode kan anfægtes. I det omfang opgørelse og fordeling mellem kontorlokaler/kælder og arkivlokaler kan udarbejdes vil oversigten blive revideret og reetableringsforpligtelsen korrigeret i overensstemmelse hermed.

### **Tidsplan:**

KOR tager kontakt, således at afklaring kan foreligge inden udløbet af 3. kvartal 2016.

### *Ad jubilæumsforpligtelse:*

SKAT har foretaget den obligatoriske beregning og vurdering. Som det fremgår, er der ikke krav om indregning i regnskabet, såfremt ledelsen vurderer, at beløbet er uvæsentligt for det samlede regnskab og institutionens økonomiske drift.

SKATs vurdering er, at forpligtelsen ikke skal optages i regnskabet, der er både lagt vægt på, at der er usikkerhed i opgørelsen af den samlede forpligtelse baseret på antal medarbejdere, der opnår jubilæum og på væsentlighedsgraden.

SKAT er således uenig i SIRs vurdering af, at der er tale om en risiko for fejl i regnskabet, ligesom anbefalingen efter SKATs vurdering er opfyldt med den foretagne vurdering.

SKAT vil i forbindelse med årsafslutningsprocessen foretage opdatering af beregninger af jubilæumsforpligtelser og foretage vurdering af, om forpligtelsen skal indregnes i regnskabet.

### *Ad åremålsforpligtelse:*

Beregningen er foretaget ud fra en af SIR godkendt model, som har været anvendt i såvel 2014 som 2015. Modellen tager på linje med jubilæumsforpligtelsesberegningen udgangspunkt i det antal medarbejdere, der p.t. er på åremål og en forudsætning om, at forpligtelsen vil komme til udbetaling.

SKAT vil fortsat i forbindelse med årsafslutningsprocessen foretage en objektiv beregning af åremålsforpligtelsen.

KOR-RT vil tage kontakt til HR med henblik på afklaring af, om det er muligt at opstille mere eller mindre objektive vurderinger af, om alle på åremål også vil udløse en åremålsgodtgørelse.

**Tidsplan:**

KOR tager kontakt til HR, således at afklaring om eventuelle vurderingskriterier kan foreligge inden udløbet af 3. kvartal 2016.

Nr.	Observationer	Risici	Anbefalinger
9	<b>Opgørelse af finanslovsmålet "Skattegabet" for 2015</b>		<b>Funktionsområde: Regnskabsaflæggelse</b>
2015 Prio. 3	<p>Skattegabet i pct. af skattepotentialet erstattede fra finansåret 2012 den tidligere skattegabsmåling. Til målingen opgøres provenutabet på baggrund af Skatteministeriets complianceundersøgelser og differencen mellem til- og afgang af skatte- og afgiftsrestancer.</p> <p>SKAT har oplyst, at den valgte metode ikke omfatter alle skattearter, herunder refusion af udbytteskat. Metoden er fastlagt efter aftale med Finansministeriet.</p> <p>Vi har konstateret, at den anvendte metode og beregningerne er udført i overensstemmelse med aftale mellem Finansministeriet og Skatteministeriet.</p>	<p>Som følge af, at en række skattearter ikke medtages i beregningen af skattegabet, er der risiko for, at begrebet kan misforstås.</p>	<p>Vi skal anbefale, at SKAT revurderer den anvendte metode, herunder overvejer at inddrage en række væsentlige skattearter, som på nuværende tidspunkt ikke medtages i beregningen.</p>
<p><b>Handleplan: Center for Økonomistyring og Finanslov (CØF) Kontaktperson: Jens Madsen</b></p> <p>SKAT vil inddrage SIRs anbefaling i overvejelserne om en ændret opgørelsesmetode for finanslovsmålet "Skattegabet".</p> <p>Som SIR selv konstaterer er den anvendte metode og beregning udført korrekt og i overensstemmelse med aftalen mellem Finansministeriet og Skatteministeriet. På den baggrund foreslås det, at risikovurderingen nedjusteres.</p> <p><b>IR's supplerende kommentarer:</b></p> <p>IR tager SKATs kommentarer til efterretning og nedjusterer prioriteten fra 2 til 3.</p>			

Nr.	Observationer	Risici	Anbefalinger
10	<b>Kvalitetssikring ved årsafslutningen, herunder systematisk fremsendelse af dokumentation</b>		<b>Funktionsområde: Regnskabsaflæggelse</b>
2015 Prio. 2	<p>10.1 Vi har i forbindelse med revisionen af regnskabsmateriale udarbejdet af SKAT konstateret, at det ikke konsekvent fremgår af årsafslutningsmaterialet, hvorvidt der er foretaget kvalitetssikring, samt af hvem og hvornår.</p> <p>10.2 Vi har desuden gennemgået den underliggende dokumentation for beretningen for årsrapporten for 2015. Vores gennemgang omfatter både de finansielle og ikke finansielle nøgletal (eksempelvis validering af udsagn). I den forbindelse har vi konstateret, at der ikke har været en systemiseret proces for dokumentation af det bagvedliggende materiale (eksempelvis dokumentation af nøgletal og udsagn, der indgår i ledelsesberetningen).</p>	<p>Manglende kvalitetssikring af årsafslutningsmateriale medfører større risiko for fejl i årsrapporten.</p> <p>Manglende systematisk fremsendelse af den fornødne dokumentation indebærer tillige risiko for fejl i den verbale tekst i årsrapporten, idet udkast til årsrapport løbende skal revideres af flere omgange.</p>	<p>Vi anbefaler, at SKAT som led i den interne kvalitetssikring sikrer dokumentation og godkendelse i henhold til årsafslutningsinstruks. Vi anbefaler, at proceduren ligeledes beskrives i regnskabsinstruksen.</p> <p>Vi anbefaler, at SKAT etablerer en systematisk proces for fremsendelse af den fornødne dokumentation med henblik på at kunne validere den verbale tekst i årsrapporten.</p>

## Handleplan Center for Økonomistyring og Finanslov

### Punkt 10.1

SKAT er ikke enig i, at manglende kvalitetssikring af afslutningsmateriale medfører større risiko for fejl i årsrapporten. Der har foreligget en nedfældet proces for dokumentation mv. SIR har modtaget modeller mv. i god tid.

### Punkt 10.2

SKAT mener, at SIR løbende har modtaget den ønskede dokumentation. Det vil imidlertid ikke være muligt for SKAT at sende dokumentation for de ændringer, der sker i årsrapporten i de sidste dage op til offentliggørelsen. Efter SKATs opfattelse er det ikke et krav, at SIR skal have modtaget al dokumentation inden offentliggørelsen af årsrapporten.

På baggrund af SKATs drøftelser med SIR, om der er krav om, at revisionen skal være tilendebragt inden offentliggørelsen af årsrapporten, har SKAT spurgt Moderniseringsstyrelsen.

Moderniseringsstyrelsen har 4. maj 2016 svaret således:

” Der er ikke noget krav om, at årsrapporter er revideret ved offentliggørelse.

SIR kan imidlertid godt være en del af processen med at aflægge årsrapporter. SIR kan foretage en gennemlæsning, og væsentlige bemærkninger om fx mangler i årsrapporten, kan drøftes mellem SKAT, SIR og eventuelt jeres departement, inden årsrapporten offentliggøres. Den egentlige revisionspåtegning kan så afvente resultatet af revisionen.

I Finansministeriet har den interne revision årsrapporterne til gennemlæsning inden de offentliggøres. Revisionens påtegning af årsrapporterne kommer efterfølgende. Hvis I vil høre mere om processen i Finansministeriet og samarbejdet med den interne revision, kan I kontakte Lars Sejer Nielsen fra Finansministeriets Koncernøkonomi, tlf. 41 78 23 23.

I kan i samarbejde med jeres departement vurdere, om I ønsker at aflægge en revideret årsrapport. Hvis I ønsker at aflægge en revideret årsrapport, skal I forholde jer til, om det også fremadrettet vil være et problem, at nå at afklare udestående forhold, inden fristen for offentliggørelse af årsrapporter. Vurderer I, at det er tilfældet, kan I søge om dispensation fra fristen hos os.

Efter SKATs opfattelse bør risikovurderingen nedjusteres.

### IR's supplerende kommentarer

IR tager SKATs kommentarer til efterretning. Det er dog fortsat vores vurdering, at ovenstående ikke i væsentligt omfang vil medvirke til en reduktion af de vurderede risici. Vi vil derfor fremadrettet tilrettelægge revisionen på området ud fra denne vurdering.

Nr.	Observationer	Risici	Anbefalinger
11	<b>Regnskabsafslutningsprocessen for de udgiftsbaserede regnskaber</b>		<b>Funktionsområde: Regnskabsaflæggelse</b>
2015 Prio. 2	SKAT udarbejder kvartalsvis regnskabsgodkendelser for de udgiftsbaserede regnskaber. I forbindelse med årsafslutningen udarbejdes ikke en samlet regnskabsanalyse for hele året, som begrunder afvigelser i forhold til bevillinger, afvigelser i forhold til tidligere år samt begrunder størrelsen af regnskabsposten, eventuelt sammenholdt med størrelsen af øvrige regnskabsposter.	Der er forøget risiko for, at de udgiftsbaserede regnskaber indeholder fejl, når der ikke foretages analyser af udviklingen i tallene samt indhentes forklaringer på afvigelser i forhold til bevilling mv.	Vi skal anbefale, at der for alle væsentlige konti i de udgiftsbaserede regnskaber udarbejdes dokumenterede regnskabsanalyser for hele regnskabsåret, herunder med begrundelser for afvigelser i forhold til bevillinger, afvigelser i forhold til tidligere år samt med begrundelser for størrelsen af regnskabsposten, eventuelt sammenholdt med størrelsen af øvrige regnskabsposter.
	<p><b>Handleplan fra Økonomi Kontaktperson: Jens Madsen, CØF</b></p> <p>SKAT lever allerede op til anbefalingen.</p> <p>Hovedkonti: 09.21.05, 09.21.10, 09.22.21 og 09.22.25 indgår som en del af de kvartalsvise udgiftsopfølgninger. Regnskabet for seneste kvartal holdes op imod budgettet for kvartalet og forskelle mellem budget og prognose analyseres og der gives afvigelsesforklaringer på årsager til afvigelserne. Derudover vurderes det, om der på baggrund af året er behov for at den fremadrettede prognose. I forbindelse med udgiftsopfølgning 4 følges der op på seneste kvartal såvel som året som helhed. I forbindelse med budget og prognoser anvendes regnskabstallene fra tidligere år. Udgiftsopfølgningerne sendes til departementet, som sender en samlet version for Skatteministeriet til Moderniseringsstyrelsen.</p> <p>Hovedkonti: 09.21.03 og 09.22.15 indgår i de løbende vurderinger af indtægtsskøn.</p> <p>På baggrund af indtægterne for året og regnskabstallene for tidligere år skønnes de forventede indtægter for året og det kommende år. Indtægtsskønnene bestilles af og sendes til departementet. Indtægtsskønnene indgår i Økonomisk Redegørelse fra FM.</p> <p>Efter SKATs opfattelse bør risikovurderingen nedjusteres.</p> <p><b>IR's supplerende kommentarer</b></p> <p>IR tager SKATs kommentarer til efterretning. Det er dog fortsat vores vurdering, at ovenstående ikke i væsentligt omfang vil medvirke til en reduktion af den vurderede risiko. Vi vil derfor fremadrettet tilrettelægge revisionen på området ud fra denne vurdering.</p>		

Nr.	Observationer	Risici	Anbefalinger
12	<b>§ 09.21.03 Gebyrer på inddrivelsesområdet</b>		<b>Funktionsområde: Regnskabsaflæggelse</b>
2015 Prio. 1	<p>Gebyrer på inddrivelsesområdet var i finansloven budgetteret til 210 mio. kr. Der er i 2015 indregnet 25,1 mio. kr., hvilket er en reduktion i forhold til 2014 på 48,2 mio. kr., hvor indtægten udgjorde 73,3 mio. kr. Reduktionen i indtægten kan i væsentlig omfang tilskrives, at SKAT den 08.09.2015 besluttede at nedlukke EFI/DMI. Der er derfor kun i meget begrænset omfang blevet foretaget rykning af fordringer efter denne dato. Samtidig har SKAT i 2015 foretaget nedskrivninger på tidligere indtægtsførte gebyrindtægter i EFI.</p> <p>Der har generelt været bogført færre indtægter på kontoen siden SKAT overgik til at inddrive via EFI i 2013. SKAT har tidligere oplyst, at de færre indtægter skyldes en reduceret inddrivelsesindsats som følge af, at det ikke lykkedes for SKAT at få DMI til fuldt ud at overgå til ordinær drift.</p>	<p>Der er risiko for, at SKAT ikke har foretaget en effektiv inddrivelsesforvaltning ved løbende at udsende rykkerskrivelser og opkræve rykkergebyrer.</p> <p>Dette har ligeledes medført en forøget risiko for, at en større andel af restancemassen må afskrives sammenlignet med, at SKAT havde udført en effektiv inddrivelsesforvaltning ved løbende at udsende rykkerskrivelser.</p>	<p>Vi anbefaler, at SKAT sikrer, at der foretages en effektiv inddrivelsesforvaltning for så vidt angår gebyrer på inddrivelsesområdet samt, at det sikres, at der ikke har været indregnet ikke retskraftige fordringer i indtægterne i 2015.</p>
	<p><b>Handleplan fra Ronnie Eriksson, Inddrivelse, Styring og Udvikling</b>  <b>Kontaktpersoner: Pernille Schøller Larsen, Ole Lauritzen og Michael Olsen, Styring og Udvikling.</b></p> <p>Alle automatiske inddrivelsesindsatser, herunder rykkere og lønindeholdelse, blev pr. 8.9.2015 midlertidig stillet i bero, idet det i Kammeradvokatens legalitetsanalyse er konstateret, at SKAT i visse tilfælde foretog inddrivelse på ikke lovmedholdeligt grundlag. Dette har påvirket muligheden for at foretage en effektiv inddrivelsesforvaltning. SKAT har således efter 8.9.2015 iværksat retskraftvurdering af fordringer,</p>		

som er oversendt til SKAT Inddrivelse. Retskraftvurderingen foretages enten manuelt i SKAT Inddrivelse eller via et maskinelt filter, som er etableret med bistand fra Kammeradvokaten og Accenture (det såkaldte retracer-værktøj).

Samtidig med ovenstående er DMI blevet udvidet med funktionalitet til at sikre, at der alene placeres penge på fordringer, hvor der er taget stilling til, at de må dækkes.

Konkret er DMI udvidet med funktionalitet til at sikre, at:

- 1) Fordringen skal have en status, der angiver, at fordringen er vurderet som dækningsparat
- 2) Fordringen må ikke være markeret som ramt af en afvigelse, der har betydning for placering af penge på fordringen
- 3) Fordringen må ikke være forældet (dog med undtagelse af placering af overskydende skatter på restskatter inden for samme indkomstår).

Der er tre større opgaveporteføljer:

a. Manuel vurdering af retskraft af et stort antal fordringer efter en maskinel udsøgning via retraceren, og af fordringer hvor der i øvrigt skal placeres indbetalte beløb. Arbejdet er påbegyndt i januar 2016 og gennemføres frem til og med 2017. Primo januar måned 2016 er der foretaget undervisning/oplæring af medarbejdere, herunder har der været "pilotdrift" på opgaven. Krav som vurderes ikke retskraftige afskrives efter fastlagt proces, som vil blive udarbejdet inden afskrivning iværksættes.

b. Genoptagelse og klagesagsbehandling af et betydeligt antal sager er under afklaring i samarbejde mellem SKAT og ICI. Det kan medføre tilbagebetaling og afskrivning af fordringer, hvor der er foretaget ukorrekt inddrivelse. Der er foreløbigt opgjort et forventet betydeligt ressourcetræk til denne opgaver, hvilket indgår i afklaringen.

c. Departementet og SKAT forbereder lovinitiativ, som skal skabe hjemmel til at afskrive den andel af grå fordringer, som det ikke er vurderet muligt at gennemgå ved manuel sagsbehandling.

Inddrivelse vil i den forbindelse undersøge mulighederne for at sikre, at der ikke har været indregnet ikke retskraftige fordringer i indtægterne i 2015.

Ud fra de nuværende planer/tidsestimater m.v. forventes opgaverne at løbe frem til minimum ultimo 2017.

**Tidsplan:**

31.12.2018.



Nr.	Observationer	Risici	Anbefalinger
13	<p><b>§ 09.22.15 Indtægter fra personlige fordringer, herunder tidligere afskrevne politifordringer</b></p>		<p><b>Funktionsområde: Regnskabsaflæggelse</b></p>
<p><b>2015</b> <b>Prio. 1</b></p>	<p>I forbindelse med vores løbende revision konstaterede vi, at der var forøget risiko for, at tidligere afskrevne politifordrings stamdata var forkerte. Der er herved forøget risiko for, at SKAT har foretaget inddrivelse på ikke retskraftige fordringer samt, at der ikke er blevet foretaget de nødvendige forældelsesafbrydende handlinger over for debitorerne. Pr. 08.09.2015 ophørte alle inddrivelsesaktiviteter. I perioden 01.01-18.11.2015 blev der ikke foretaget forældelsesafbrydende skridt. Pr. 19.11.2015 indførtes Lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige med virkning fra 19.11.2015, som betyder, at fordringer, der var retskraftige og under inddrivelse hos SKAT den 19.11.2015 tidligst kan forældes den 20.11.2018.</p>	<p>Der er risiko for, at der i regnskabsposten i 2015 er indtægtsført fordringer i perioden 01.01-08.09.2015, som ikke har været retskraftige og hvor SKAT således ikke har haft lovhjemmel til at foretage opkrævning hos debitorerne. Endvidere er der risiko for, at SKAT ikke har foretaget de nødvendige forældelsesafbrydende handlinger i perioden 01.01-18.11.2015.</p> <p>Der er endvidere forøget risiko for, at en større andel af restancemassen må afskrives sammenlignet med, at SKAT havde udført en effektiv inddrivelsesforvaltning.</p> <p>Der er endvidere risiko for, at den manglende effektive inddrivelse har medført, at SKAT ikke har indregnet de indtægter i 2015, som ved effektiv inddrivelse kunne have været indregnet.</p>	<p>Vi anbefaler, at SKAT sikrer, at der foretages en effektiv inddrivelsesforvaltning for så vidt angår personlige fordringer samt, at det sikres, at der ikke har været indregnet ikke retskraftige fordringer i indtægterne i 2015.</p>

## **Handleplan fra Ronnie Eriksson, Inddrivelse, Styring og Udvikling**

**Kontakt: Pernille Schøller Larsen, Ole Lauritzen og Michael Olsen, Styring og Udvikling.**

Indledningsvis bemærkes, at det ikke korrekt, at der ikke blev foretaget forældelsesafbrydende skridt i perioden 01.01-18.11.2015. Inddrivelse henviser til vedlagte oversigt over rykkere og forældelsesafbrydende aktiviteter i 2015.

Handleplan: Alle automatiske inddrivelsesindsatser, herunder rykkere og lønindeholdelse, blev pr. 8.9.2015 midlertidig stillet i bero, idet det i Kammeradvokatens legalitetsanalyse er konstateret, at SKAT i visse tilfælde foretog inddrivelse på ikke lovmedholdeligt grundlag. Dette har påvirket muligheden for at foretage en effektiv inddrivelsesforvaltning. SKAT har således efter 8.9.2015 iværksat retskraftvurdering af fordringer, som er oversendt til SKAT Inddrivelse. Retkraftvurderingen foretages enten manuelt i SKAT Inddrivelse eller via et maskinel filter som er etableret med bistand fra Kammeradvokaten og Accenture (det såkaldte retracer-værktøj).

Samtidig med ovenstående er DMI blevet udvidet med funktionalitet til at sikre, at der alene placeres penge på fordringer, hvor der er taget stilling til, at de må dækkes.

Konkret er DMI udvidet med funktionalitet til at sikre, at:

- 1) Fordringen skal have en status, der angiver, at fordringen er vurderet som dækningsparat
- 2) Fordringen må ikke være markeret som ramt af en afvigelse, der har betydning for placering af penge på fordringen
- 3) Fordringen må ikke være forældet (dog med undtagelse af placering af overskydende skatter på restskatter inden for samme indkomstår).

Der er tre større opgaveporteføljer:

a. Manuel vurdering af retskraft af et stort antal fordringer efter en maskinel udsøgning via retraceren, og af fordringer hvor der i øvrigt skal placeres indbetalte beløb. Arbejdet er påbegyndt i januar 2016 og gennemføres frem til og med 2017. Primo januar måned 2016 er der foretaget undervisning/oplæring af medarbejdere, herunder har der været "pilotdrift" på opgaven. Krav som vurderes ikke retskraftige afskrives efter fastlagt proces, som vil blive udarbejdet inden afskrivning iværksættes.

b. Genoptagelse og klagesagsbehandling af et betydeligt antal sager er under afklaring i samarbejde mellem SKAT og ICI. Det kan medføre tilbagebetaling og afskrivning af fordringer, hvor der er foretaget ukorrekt inddrivelse. Der er foreløbigt opgjort et forventet betydeligt ressourcetræk til denne opgaver, hvilket indgår i afklaringen.

c. Departementet og SKAT forbereder lovinitiativ, som skal skabe hjemmel til at afskrive den andel af grå fordringer, som det ikke er vurderet muligt at gennemgå ved manuel sagsbehandling.

Inddrivelse vil i den forbindelse undersøge mulighederne for at sikre, at der ikke har været indregnet ikke retskraftige fordringer i indtægterne i 2015.

Ud fra de nuværende planer/tidsesltilmater m.v. forventes opgaverne at løbe frem til minimum ultimo 2017.

**Tidsplan:**

31.12.2018.

## Bilag 2: Anvendt skala

Ved udarbejdelsen af konklusionen er følgende skala anvendt:	
<b>Intet behov for procesændringer</b>	Intern Revision har ikke observeret svagheder i de forretningsgange og processer, der understøtter det reviderede område.  Prioritet 1: Ingen observationer Prioritet 2: Ingen observationer
<b>Behov for procesændringer i mindre omfang</b>	Intern Revision har observeret enkelte svagheder i de forretningsgange og processer, der understøtter det reviderede område.  Prioritet 1: Ingen observationer Prioritet 2: Enkelte observationer
<b>Behov for procesændringer i større omfang</b>	Intern Revision har observeret flere svagheder i de forretningsgange og processer, der understøtter det reviderede område. Observationerne er hovedsageligt omfattet af prioritet 1 og 2 med flest observationer i prioritet 2.  Prioritet 1: Flere observationer Prioritet 2: Flest observationer
<b>Behov for procesændringer i væsentligt omfang</b>	Intern Revision har observeret flere svagheder i de forretningsgange og processer, der understøtter det reviderede område. Observationerne er hovedsageligt omfattet af prioritet 1 eller 2 med flest observationer i prioritet 1.  Prioritet 1: Flest observationer Prioritet 2: Flere observationer

Det skal bemærkes, at ovenstående beskrivelse, med hensyn til antal observationer pr. prioritet, er vejledende i forhold til vores samlede vurdering af konklusionen.

### Prioritering af de enkelte observationer:

**Prioritet 1: Høj Risiko for manglende målopfyldelse:**

Væsentlige svagheder i den etablerede forretningsgang/proces. Svaghederne kan omfatte manglende interne kontroller, uhensigtsmæssig design af interne kontroller, manglende regnskabsmæssige faciliteter. Som følge heraf er der en væsentlig øget risiko for, at processens formål ikke realiseres. Manglende opfyldelse af processens formål vil have store konsekvenser for virksomheden. Der bør snarest muligt iværksættes foranstaltninger med henblik på at udbedre de observerede svagheder.

**Prioritet 2: Middel risiko for manglende målopfyldelse:**

Svagheder i den etablerede forretningsgang/proces. Svaghederne kan omfatte manglende interne kontroller, uhensigtsmæssig design af interne kontroller, manglende regnskabsmæssige faciliteter. Som følge heraf er der en øget risiko for, at processens målopfyldelse ikke fuldtud realiseres. Manglende opfyldelse af processens formål vil have store konsekvenser for virksomheden. Der bør iværksættes foranstaltninger med henblik på at udbedre den observerede svaghed.

**Prioritet 3: Lille risiko for manglende målopfyldelse:**

Ingen svagheder i den etablerede forretningsgang/proces. Som følge heraf er der ikke en øget risiko for, at processens formål ikke realiseres. Den reviderede proces kan dog designes med henblik på at forbedre eksekveringen af processen. Processen vil dog være omfattet af den risiko, der, uanset styrken af de interne kontroller, altid vil være til stede.

**Prioritet 4: Lille risiko for manglende målopfyldelse:**

Ingen svagheder i den etablerede forretningsgang/proces. Som følge heraf er der ikke en øget risiko for, at processens formål ikke realiseres. Processen vil dog være omfattet af den risiko, der, uanset styrken af de interne kontroller, altid vil være til stede.

## Bilag 3: Resultat af den udførte revision

# Bemærkninger til årsrapporten for 2015

Nærværende bilag redegør for revisionen af de væsentligste regnskabsposter samt de regnskabsposter, hvor revisionen har givet anledning til bemærkninger. De anførte beløb i forbindelse med de enkelte regnskabsposter er "Korrigeret saldo", dvs. regnskabstallene i den aflagte årsrapport med tillæg af korrektioner, jf. "Oversigt over korrektioner i 2015", side 5-6 i rapporten. Dertil kommer, at sammenligningsbeløb for 2014 ligeledes er korrigeret for fejl identificeret i forbindelse med revisionen af årsrapporten for 2014. Der er herved konsistens i vores sammenligning af regnskabstallene for 2014 og 2015.

### 4.1.1 Aktiver: 2,3 mia. kr. (2014: 2,3 mia. kr.)

#### *4.1.1.1 Immaterielle anlægsaktiver: 678,5 mio. kr. (2014: 893,7 mio. kr.)*

De immaterielle anlægsaktiver består af færdiggjorte udviklingsprojekter, udviklingsprojekter under udførelse samt erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.

Vi har gennemgået afstemning af anlægskartoteket til bogføringen, herunder afstemning af årets afskrivninger til resultatopgørelsen. Vi har stikprøvevist kontrolleret, at afskrivninger er påbegyndt på ibrugtagningstidspunktet, at afskrivningsperioden følger de regnskabsmæssige bestemmelser samt, at værdiansættelse tager udgangspunkt i kostpris. I forbindelse med gennemgangen har vi konstateret en manglende afskrivning på 2,2 mio. kr., som er opnoteret som en ikke rettet fejl.

Vi har kontrolleret, at alle konteringer på driftskontiene vedrørende køb af it-tjenesteydelser, som har et investerings-PSP-element, er blevet korrekt overført til udviklingsprojekter under udførelse under immaterielle anlægsaktiver. Vi har tilsvarende kontrolleret, at udviklingsprojekter under udførelse kun indeholder konteringer med investerings-PSP-elementer.

#### Aktivering af anlægsløn og IPO

Med virkning for regnskabsåret 2014 påbegyndte SKAT aktivering af anlægsløn og IPO. I henhold til Moderniseringsstyrelsens regnskabsvejledninger har det siden 2010 været et krav, at der skal aktiveres anlægsløn og IPO på udviklingsprojekter under udførelse, såfremt de samlede projektkostninger forventes at overstige 10. mio. kr. Iflg. det oplyste har SKAT ikke aktiveret anlægsløn og IPO i årene 2010-2013 på udviklingsprojekter under udførelse, som overstiger 10 mio. kr. som følge af, at der ikke har eksisteret et tilstrækkeligt pålideligt datagrundlag.

Aktivering af anlægsløn og IPO på udviklingsprojekter under udførelse i 2014 og 2015 kan specificeres således:

	<b>01.04 - 31.12 2015</b>	<b>01.01 2014 - 31.03 2015</b>
Timesats for anlægsløn, kr.	246	248
Timesats for IPO, kr.	51	45
Samlet timesats for anlægsløn og IPO, kr.	297	293

	<b>2015</b>	<b>2014</b>
Aktiverede timer, antal	53.967	58.450
Aktiveret anlægsløn, mio. kr.	13,4	14,5
Aktiveret IPO, mio. kr.	2,6	2,6
Aktiveret anlægsløn og IPO i alt, mio. kr.	16,0	17,1

Timesatsen for anlægsløn og IPO ændres for et år ad gangen den 01.04 på grundlag af de realiserede omkostninger i det foregående regnskabsår. Timesatsen for anlægsløn og IPO for perioden 01.01.2014-31.03.2015 er beregnet på grundlag af realiserede omkostninger i 2013, mens timesatsen for anlægsløn og IPO for perioden 01.04-31.12.2015 er beregnet på grundlag af realiserede omkostninger i 2014. Vi har ikke bemærkninger til denne procedure.

Ved beregning af IPO-timesatsen i 2015 indgår enkelte yderligere omkostningsarter sammenlignet med 2014. Indregning af yderligere omkostningsarter i 2015 har kun uvæsentlig betydning for størrelsen af IPO-timesatsen. Vi har sammenholdt omkostningsarter og beregninger med Moderniseringsstyrelsens vejledning på området. Gennemgangen har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

Der er i 2015 aktiveret anlægsløn og IPO på 5 igangværende udviklingsprojekter. Til sammenligning blev der i 2014 aktiveret anlægsløn og IPO på 4 igangværende udviklingsprojekter. Ud fra de foreliggende oplysninger om forventede projektkomkostninger på de væsentligste igangværende projekter i 2014-2015, vurderes dette at være korrekt.

I forbindelse med vores gennemgang har vi testet, at de aktiverede løn-omkostninger kan afstemmes til de enkelte medarbejders tidsregistrering på projekterne og at der anvendes korrekte PSP-elementer.

I forbindelse med den løbende revision har vi gennemgået udviklingsprojekterne for DIAS og eKapital og har i den forbindelse bemærket, at der anvendes forskellige timesatser for anlægsløn i forbindelse med budgettering i SMØK og i forbindelse med aktivering af anlægsløn i regnskabet. Der anvendes en højere

timesats til budgettering. Vi har i rapporten om investeringsprocessen anbefalet, at timesatserne gøres ens. Vi har ikke øvrige bemærkninger til den anvendte timesats for anlægsløn.

Vi har konstateret, at de udførte beregninger i forbindelse med aktivering af anlægsløn og IPO ikke godkendes af en anden medarbejder end den medarbejder, som udfører beregningerne. Vi skal fortsat anbefale, at der implementeres en dokumenteret kontrol af beregninger og bogføring af anlægsløn og IPO.

Pr. 01.01.2016 implementeres nye bestemmelser for registrering og opgørelse af generelle fællesomkostninger, jf. Moderniseringsstyrelsens vejledning herom. Vi skal anbefale, at SKAT vurderer konsekvenserne af de nye bestemmelser i relation til opgørelsen af IPO-timesatsen i 2017, herunder vurderer hvilke omkostningsarter, som skal indgå i IPO-grundlaget således, at der skabes konsistens med betragninger om fællesomkostninger på øvrige regnskabsområder.

#### Generelt om nedskrivningstest

Ifølge Moderniseringsstyrelsens regnskabsvejledninger skal der foretages nedskrivningstest på udviklingsprojekter under udførelse og færdiggjorte udviklingsprojekter, såfremt der er indikation på væsentlig værdiforringelse. Endvidere skal der ved årsafslutningen foretages en vurdering af, om der er forhold, der indikerer, at udviklingsprojekter under udførelse og færdiggjorte udviklingsprojekter skal nedskrives.

SKAT har i 2015 implementeret nye procedurer til sikring af, at der udføres de nødvendige nedskrivningstest på færdiggjorte udviklingsprojekter. I henhold til de nye retningslinjer skal systemejere kvartalsvist foretage opfølgning på og vurdere, hvorvidt de enkelte it-systemer fortsat anvendes samt hvorvidt de enkelte it-systemer fortsat har økonomiske og administrative fordele, som understøtter den regnskabsmæssige værdi (værdiansættelsen).

De nye procedurer har medført, at SKAT har identificeret 10 it-systemer aktiveret under færdiggjorte udviklingsprojekter, som ikke længere anvendes. De 10 it-systemer er afgangsført fra anlægskartoteket med en kostpris på 38,9 mio. kr. og akkumulerede afskrivninger på 37,9 mio. kr., dvs. en bogført værdi på 1. mio. kr. Den bogførte værdi på 1. mio. kr. er udgiftsført under nedskrivninger i resultatopgørelsen.

Endvidere har de nye procedurer medført, at der er identificeret 29 it-licenser, som ikke længere anvendes. De 29 it-licenser er afgangsført fra anlægskartoteket med en kostpris på 37,2 mio. kr. og en bogført værdi på 0 kr. Afgangen af it-licenser har således ikke haft nogen effekt på resultatopgørelsen.

I forbindelse med vores gennemgang af de implementerede procedurer har vi konstateret, at Økonomisk Styring ikke har modtaget tilbagemelding på, hvorvidt en række it-systemer til en bogført værdi på i alt 24,6 mio. kr. pr. 31.12.2015 fortsat anvendes og, hvorvidt værdiansættelsen af de pågældende it-systemer er korrekt.

Det er vores vurdering, at der ikke er tale om væsentlige usikkerheder, men skal anbefale, at SKAT arbejder videre med implementeringen af de nye procedurer, herunder at der etableres den nødvendige løbende kontrol med anvendelsen og værdiansættelsen af alle væsentlige it-systemer.

Vi skal endvidere anbefale, at SKAT i forbindelse med vurderingen af nedskrivningsbehov inddrager oplysninger og beslutninger om investering i nye it-systemer, herunder vurderer konsekvenserne for eksisterende it-systemer, som påvirkes eller udfases som følge af beslutning om investering i nye it-systemer. Herudover kan der være behov for at forkorte restafskrivningsperioden for eksisterende it-systemer.

#### Nedskrivning af EFI/DMI

I forbindelse med offentliggørelse af planerne om "SKAT ud af krisen" den 25.09.2015 blev det oplyst, at EFI/DMI skal nedlukkes som inddrivelsessystem. I en overgangsperiode skal funktionaliteterne i EFI/DMI gradvist nedlukkes og alene fungere som et opslagssystem, hvor der er adgang til eksisterende sager mv. Opslagssystemet skal fungere parallelt med et midlertidigt it-system og endeligt afvikles ved overgangen til et nyt permanent inddrivelsessystem. Nedlukningen forventes at strække sig over en periode på op til 4 år.

SKAT har som følge af planerne om nedlukning af EFI/DMI foretaget en vurdering af nedskrivningsbehovet på EFI/DMI. SKAT har i den forbindelse ikke været i stand til at opgøre en pålidelig værdi af de funktionaliteter, som fortsat skal anvendes i nedlukningsfasen og har som følge heraf valgt at nedskrive hele den regnskabsmæssige værdi af EFI/DMI.

Finansudvalget har den 17.12.2015 godkendt en nedskrivning af EFI/DMI på 195 mio. kr.

Det har efterfølgende vist sig, at den regnskabsmæssige værdi af EFI/DMI udgør 207 mio. kr. og at nedskrivningen derfor bliver 12 mio. kr. højere end det beløb, som blev oplyst til Finansudvalget. Vi har afstemt nedskrivningerne til anlægskartoteket uden bemærkninger. Vi har endvidere fået oplyst, at der ikke er aktiveret yderligere beløb vedrørende EFI/DMI i anlægskartoteket.

I forbindelse med revisionen har vi forespurgt SKAT, hvorvidt der kan forventes yderligere omkostninger til nedlukning af EFI/DMI, som skal hensættes og nedskrives i regnskabet for 2015. SKAT har vurderet, at der vil påløbe yderligere omkostninger på 43,3 mio. kr. i forbindelse med nedlukningen. Beløbet er i balancen indregnet under hensatte forpligtelser og i resultatopgørelsen udgiftsført under Andre ordinære driftsomkostninger. Det er vores vurdering, at der er tale om en nedskrivning, som skal indgå under af- og nedskrivninger i lighed med de øvrige nedskrivninger på EFI/DMI på 207 mio. kr. Beløbet er derfor reklassificeret i oversigten over ikke rettede fejl, jf. postering nr. 5.

Vi har gennemgået den af SKAT udarbejdede opgørelse på 43,3 mio. kr., herunder testet til underliggende opgørelser, kontrakter, bilag mv. Indregningen af 43,3 mio. kr. er foretaget på grundlag af følgende oplysninger:

	Iflg. leverandør			Iflg. SKAT			Uenighed mellem SKAT og leverandør	
	2015	2016	I alt	2015	2016	I alt	2015	2016
	----- mio. kr. -----							
CSC (DMI)	7,2	13,9	21,1	7,2	13,9	21,1	-	-
Konsortiet KMD og Cap Gemini (EFI)	17,2	9,5	26,7	8,7	18,0	26,7	-8,5	8,5
I alt	24,4	23,4	47,8	15,9	31,9	47,8	-8,5	8,5
-Heraf ikke bestilte opgaver					3,1	-3,1		
-Heraf opgaver på samarbejdsaftale				3,8	1,5	-1,5		
<b>I alt</b>						<b>43,3</b>		

Ovenstående opgørelser baserer sig i væsentlig omfang på SKATs vurderinger af, hvorvidt en række milepæle i kontrakter og ændringsanmodninger er opnået. Der er tale om vurderinger, som er vanskelige at efterprøve, blandt andet som følge af, at der er uenighed med Konsortiet om opnåede milepæle/tilbageværende leverancer, jf. SKAT vurderer, at der udestår leverancer vedr. EFI på 18,0 mio. kr. pr. 31.12.2015, mens Konsortiet vurderer, at der udestår leverancer vedr. EFI på 9,5 mio. kr. pr. 31.12.2015. En forskel på 8,5 mio. kr.

Vi har anmodet SKAT, om at indhente bekræftelser fra CSC og Konsortiet på de opgjorte beløb og opnåede milepæle. Vi har ikke modtaget dokumentation herpå.

SKAT har vurderet, at ikke bestilte opgaver på 3,1 mio. kr. og opgaver vedrørende samarbejdsaftaler på 1,5 mio. kr., i alt 4,6 mio. kr. til levering i 2016, vil kunne aktiveres som en del af det nye midlertidige inddrivelsessystem i 2016, såfremt bestilling effektueres. Vi har ikke haft mulighed for at efterprøve dette og betragter dette som en del af usikkerheden omkring den samlede nedskrivning på EFI/DMI.

Det er vores samlede vurdering, at nedskrivningen af EFI/DMI på 207 mio. kr. + 43,3 mio. kr., i alt 250,3 mio. kr. ikke er væsentlig forkert. Opgørelsen er dog forbundet med betydelig usikkerhed. De beløbsmæssige konsekvenser i forbindelse med nedskrivningen er beskrevet i årsrapportens note 1 og note 4.

Den med nedskrivningen forbundne usikkerhed er imidlertid ikke beskrevet. Det er vores vurdering, at omtale af usikkerheden i forbindelse med fuld nedskrivning af EFI/DMI er væsentlig for forståelsen af regnskabet, og vi har derfor taget forbehold for den manglende beskrivelse af usikkerheden i vores erklæring på årsrapporten. Usikkerheden burde have været beskrevet i en note i årsrapporten, herunder at det ikke har været muligt at opgøre en pålidelig værdi af de funktionaliteter i EFI/DMI, som fortsat skal anvendes i nedlukningsfasen og som derfor ikke skulle have været nedskrevet i 2015, men i stedet indregnet med en regnskabsmæssig værdi i balancen og afskrevet over nedlukningsperioden.

#### Aktivering af projektomkostninger, hvor milepæle endnu ikke er opnået

I forbindelse med revisionen af regnskabet for 2014 konstaterede vi, at der ikke blev aktiveret projektomkostninger på udviklingsprojekter under udførelse, såfremt



milepæle endnu ikke var opnået. Leverandører er i henhold til de underliggende kontrakter først berettiget til at fakturere for udført arbejde, når milepæle i projekterne er opnået, herunder at der er gennemført og godkendt test mv. Uanset at milepæle ikke er opnået, skal den vurderede værdi af leverede, men ikke fakturerede arbejder, indregnes under udviklingsprojekter under udvikling. Der skal i den forbindelse foretages et skøn over det aktuelle stade for de væsentligste igangværende it-projekter.

SKAT har i forbindelse med årsafslutningen 2015 vurderet væsentlige i gangværende udviklingsprojekter og i den forbindelse aktiveret 16,1 mio. kr. på udviklingsprojektet DIAS for arbejde udført af leverandøren, og hvor milepæle endnu ikke er opnået. Beløbet er modposteret under kreditorer.

Vi har gennemgået grundlaget for opgørelsen og den underliggende dokumentation. Det er vores vurderinger, at dokumentationen for de udøvede skøn af færdiggørelsesgraden pr. 31.12.2015 kan forbedres ved, at der udarbejdes et notat, som beskriver foretagne vurderinger, som underbygges med beregninger, der kan afstemmes til kontraktsummer mv. Som dokumentation for det udøvede skøn har vi modtaget en mail med en oversigt over kontrakter og ændringsanmodninger samt en kort status på, at den skønnede værdi af færdiggørelsesgraden pr. 31.12.2015 udgør 16,1 mio. kr. Ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko, herunder at der er tale om balanceposter, har vi accepteret forholdet i forbindelse med revisionen af årsrapporten for 2015. Vi skal dog anbefale, at dokumentationen for de udøvede skøn forbedres fremadrettet.

#### *4.1.1.2 Materielle anlægsaktiver: 100,4 mio. kr. (2014 92,3 mio. kr.)*

De materielle anlægsaktiver består af "Grunde, arealer og bygninger", "Transportmateriel", "Produktionsanlæg og maskiner" "It-udstyr" samt "Inventar".

Vi har gennemgået afstemning af anlægskartoteket til bogføringen, herunder afstemning af årets afskrivninger til resultatopgørelsen.

Vi har stikprøvevist gennemgået til- og afgangne til underliggende dokumentation. Det er stikprøvevist kontrolleret, at afskrivning er påbegyndt på ibrugtagningstidspunktet, at afskrivningsperioden følger de regnskabsmæssige bestemmelser samt, at værdiansættelsen tager udgangspunkt i kostpris.

I forbindelse med revisionen har vi ved sammenholdelse af ibrugtagningstidspunkt med afskrivningsstart for enkelte aktiver konstateret mindre forskudninger.

I forbindelse med implementeringen af procedurer for nedskrivningstest/tilstedeværelseskontrol har SKAT identificeret en række materielle anlægsaktiver, som ikke længere anvendes i SKAT og som dermed skal udgå af anlægskartoteket.

Resultatet af nedskrivningstest/tilstedeværelseskontrol kan specificeres således:

	Bygninger, indretning af lejede lokaler	Produktion, anlæg og maskiner	Transport- materiel	Inventar og it- udstyr	I alt
----- mio. kr. -----					
Afgang til kostpris 2015	2,5	1,0	2,0	174,2	179,7
Afgang akkumulerede afskrivninger 2015	-2,4	-1,0	-1,7	-174,2	-179,3
Bogført værdi/nedskriv- ninger i 2015	0,1	0,0	0,3	0,0	0,4
Samlet kostpris 01.01.2015	32,1	36,7	52,5	297,8	419,1
Tilgang	0,9	15,3	0,8	37,2	54,2
Afgang	-2,5	-1,0	-2,0	-174,2	-179,7
Samlet kostpris 31.12.2015	30,5	51,0	51,3	160,8	293,6

Som det fremgår af oversigten er der afgangsført ca. 43 % (179,7 mio. kr. af 419,1 mio. kr.) i kostpris af de samlede anlægsaktiver, som var registreret i anlægskartoteket pr. 01.01.2015. Selvom aktiverne i al væsentlighed var fuldt afskrevet og den bogførte værdi således var tæt på nul kr., har anlægsnotens oplysninger om kostpris og akkumulerede afskrivninger i tidligere år ikke været retvisende til brug for en vurdering af de aktiver, som har været nødvendige for driften af SKATs aktiviteter.

På grundlag af den foretagne gennemgang er det vores vurdering, at de materielle anlægsaktiver i 2015 er bogført i de rigtige perioder, på de rigtige konti samt, at de materielle anlægsaktiver er tilfredsstillende værdiansat i årsrapporten.

#### 4.1.1.3 Finansielle anlægsaktiver: 104,8 mio. kr. (2014: 104,8 mio. kr.)

De finansielle anlægsaktiver består af statsforskrivning. For virksomheder, der modtager omkostningsbaserede bevillinger, udtrykker værdien af statsforskrivningen udsvingsgrænsen for virksomhedens akkumulerede underskud. Det fremgår at regnskabsvejledningen, at statsforskrivningen er et dokument, hvor staten påtager sig en forpligtelse til at dække et beløb op til udsvingsgrænsen. Dette svarer til en garanti fra staten over for SKAT. Garantien skal iflg. Moderniseringsstyrelsens vejledning indregnes som et aktiv. Vi har henholdt os til Moderniseringsstyrelsens vejledning.

Der har ikke været bevægelser på kontoen i 2015.

#### 4.1.1.4 Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser: 15,6 mio. kr. (2014: 11,4 mio. kr.)

Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser omfatter tilgodehavender fra salg af oplysninger mv. til kunder samt sikkerhedsstillelser.

Regnskabsposten kan specificeres således:

- Konto 611001 Sikkerhedsstillelser, 5,1 mio. kr. (2014: 2,1 mio. kr.)
- Konto 611110 Debitorsamlekontoen, 10,5 mio.kr. (2014: 9,3 mio. kr.)

- Konto 611190 Debitor mellemregningskonto 0,0 mio. kr. (2014: 0,0 mio. kr.)

Vi har indhentet dokumentation for afstemningen og værdiansættelsen af sikkerhedsstillelser pr. 31.12.2015. Vi vurderer, at posten sikkerhedsstillelser er tilfredsstillende værdiansat med 5,1 mio. kr.

Vi har afstemt debitormodulet til SAP Intern uden bemærkninger. Der er ikke væsentlige bemærkninger til udviklingen i saldoen på debitorsamlekontoen.

Som følge af den begrænsede størrelse af debitorerne har vi ikke udsendt saldo-breve til bekræftelse af tilstedeværelsen. Til kontrol af tilstedeværelsen har vi i stedet stikprøvevist kontrolleret tilgodehavender pr. 31.12.2015 til underliggende fakturaer samt efterfølgende indbetalinger i 2016.

I forbindelse med årsafslutningen og gennemgang af kreditorkontoen har SKAT identificeret en række kreditorer med debetsaldi på i alt 55,7 mio. kr., som i overensstemmelse med Moderniseringsstyrelsens vejledninger skal omposteres fra gæld til tilgodehavender. SKAT har omposteret beløbet til tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser, som herefter udgør 71,3 mio. kr. i regnskabet for 2015.

Regnskabsposten tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser skal som navnet indikerer kun omfatte tilgodehavender fra SKATs salg af varer og tjenesteydelser til kunder og ikke andre tilgodehavender. Da de omposterede beløb ikke vedrører tilgodehavender hos kunder, skal beløbet derfor ikke klassificeres som tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser men som andre tilgodehavender. Efter vores vurdering er regnskabsposten væsentligt fejlbehæftet, idet beløbsstørrelsen på 71,3 mio. kr. i regnskabet giver indtryk af, at SKAT har haft en væsentlig stigning i salget af varer og tjenesteydelser. Vi har derfor taget forbehold for fejlen i vores revisorerklæring på årsrapporten.

I saldoen for kreditorer med debetsaldi indgår en række årsrabatter, bonusser og kreditnotaer (tilgodehavender). I kreditorsamlekontoen er der samtidigt indregnet gæld til de samme leverandører, som har udstedt årsrabatter, bonusser og kreditorer. Efter almindelig praksis skal der i den forbindelse foretages modregning af gæld og tilgodehavender vedrørende den samme leverandør og alt efter om saldoen herefter udviser en netto debit eller creditsaldo, posteres beløbet under tilgodehavender eller gæld. Vi har derfor i oversigten over ikke rettede fejl reklassificeret 14,5 mio. kr. til leverandører af varer og tjenesteydelser.

#### 4.1.1.5 Andre tilgodehavender: 283,5 mio. kr. (2014: 252,3 mio. kr.)

Andre tilgodehavender kan specificeres således:

	2015	2014
	-----	-----
	mio. kr.	
Tilgodehavende moms	59,9	70,7
Deposita	56,0	57,6
Tilgodehavender refusioner	15,3	14,6
SLS-interimskonto	95,6	82,5
Tilgodehavender diverse	9,6	21,2
Tilgodehavender vedr. kreditorer med debetsaldi	47,1	5,7
	<hr/> 283,5	<hr/> 252,3

#### Tilgodehavende moms, 59,9 mio. kr. (2014: 70,7 mio. kr.)

Vi har kontrolleret, at tilgodehavende moms kan afstemmes til den refusionsberettigede moms for december 2015. Vi har endvidere kontrolleret, at tilgodehavende moms for december 2015 er refunderet fra Moderniseringsstyrelsen i januar 2016. Derudover har vi kontrolleret, at der er afregnet moms for 12 måneder i regnskabsåret.

Vi har tidligere anbefalet, at SKAT udarbejder en momssandsynliggørelse med henblik på overordnet at sikre, at der løbende afløftes og afregnes korrekt moms. Vi har i den forbindelse fremsendt en regnearksskabelon til SKAT, som med enkelte tilpasninger vil kunne anvendes til løbende at sandsynliggøre korrekt afløftning af moms. SKAT har oplyst, at SKAT har etableret de nødvendige kontroller til sikring af, at SKAT løbende afløfter korrekt moms. Kontrollen består i, at der løbende udtages en række stikprøver, hvor det kontrolleres, at der afløftes korrekt moms på de udvalgte bilag.

Det er fortsat vores vurdering, at der bør udarbejdes en momssandsynliggørelse. Moderniseringsstyrelsen har oplyst, at der ikke eksisterer et krav om udarbejdelse af en momssandsynliggørelse inden for staten. Moderniseringsstyrelsen har dog samtidigt oplyst, at Statens Administration udarbejder en momssandsynliggørelse for deres kunder. Efter vores opfattelse underbygger dette, at udarbejdelse af en momssandsynliggørelse er god praksis inden for staten. Vores anbefaling skal endvidere ses i lyset af, at SKAT § 9 er en meget stor virksomhed inden for staten.

IR har i forbindelse med revisionen udarbejdet en momssandsynliggørelse, som har sandsynliggjort, at SKAT har afløftet og afregnet korrekt udgående og indgående moms i 2015.

#### Deposita: 56,0 mio. kr. (2014: 57,6 mio. kr.)

SKAT har ikke udarbejdet en samlet specifikation af deposita, som kan afstemmes til SAP-balancen. IR har udarbejdet en afstemning, som viser en uvæsentlig difference i forhold til de bogførte beløb i SAP på 35 tkr. Vi skal anbefale, at SKAT

udarbejder en specifikation af deposita, som løbende afstemmes med saldoen i SAP.

Vi har stikprøvevist gennemgået til- og afgangene i 2015, herunder testet til underliggende kontrakter. Derudover har vi stikprøvevist testet eksisterende kontrakter, hvor der har været reguleringer i 2015.

Vi har forespurgt Moderniseringsstyrelsen, hvorvidt deposita, som forfalder efter et år, skal klassificeres som langfristede tilgodehavender under anlægsaktiver. Moderniseringsstyrelsen har oplyst, at der ikke anvendes en opdeling af tilgodehavender i en kortfristet del og en langfristet del inden for de statslige regnskabsregler. Vi har henholdt os til Moderniseringsstyrelsens oplysninger.

Vores gennemgang har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.

Tilgodehavende refusioner: 15,3 mio. kr. (2014: 14,6 mio. kr.)

Vi har gennemgået processen for refusioner i forbindelse med løbende revision og har i den forbindelse anbefalet, at der implementeres procedurer til sikring af, at refusioner indregnes i takt med, at de optjenes.

Tilgodehavende refusioner vedrører tilgodehavende sygedagpenge, barselsfonden, fleksfonden og kommunal refusion vedrørende det rummelige arbejdsmarked.

I forbindelse med statusrevisionen har vi gennemgået afstemninger pr. 31.12.2015 samt kontrolleret efterfølgende tilbagesøgning af refusioner.

Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

SLS interimskonto: 95,6 mio. kr. (2014: 82,5 mio. kr.)

Kontoen anvendes udelukkende til en systemmæssig afstemning mellem betalingsdata og konteringsdata fra SLS. Efter hver månedskørsel skal indeværende og ny regnskabsperiode tilsammen give en saldo på nul kr.

Vi har afstemt saldoen pr. 31.12.2015 til SLS og kontrolleret, at saldoen udlignes i januar 2016.

SLS interimskontoen er i SKATs regnskab modregnet under anden kortfristet gæld, selvom der er tale om et tilgodehavende, som ikke kan modregnes med skyldige beløb til andre kreditorer. Vi skal anbefale, at SKAT følger Moderniseringsstyrelsens regnskabsvejledninger. Vi har korrigeret klassifikationen i vores oversigt over ikke rettede fejl.

Tilgodehavende diverse: 9,6 mio. kr. (2014: 21,2 mio. kr.)

Posten indeholder tilgodehavender hos øvrige virksomheder i Skatteministeriets koncern, dvs. Skatteankestyrelsen, Spillemyndigheden og § 38 regnskabet. Vi har afstemt mellemregningssaldi til saldi i de øvrige virksomheders firmakoder i SAP uden bemærkninger.

Tilgodehavender vedr. kreditorer med debetsaldi: 47,1 mio. kr. (2014: 5,7 mio. kr.)  
Beløbet består af en ompostering fra kreditorer og vedrører tilgodehavender hos kreditorer eller forudbetalinger pr. 31.12.2015, som skal indregnes under tilgodehavender.

Stigningen i saldoen i forhold til 2014 skyldes primært en række større forudbetalinger i 2015 sammenlignet med 2014, herunder forudbetalt leasing til SG Equipment Leasing på 28,1 mio. kr. for leasing af it-plattform i 2016. Vi har stikprøvevist testet de største beløb til underliggende fakturaer og vurderet korrekt periodisering og klassifikation. Gennemgangen har givet anledning til at reklasificere enkelte beløb. Derudover har gennemgangen ikke givet anledning til bemærkninger.

*4.1.1.6 Periodeafgrænsningsposter, aktiver: 15,6 mio. kr. (2014: 26,6 mio. kr.)*  
Regnskabsposten anvendes til at periodisere omkostninger korrekt mellem regnskabsår ud fra de periodiseringsprincipper og væsentlighedskriterier, som SKAT anvender i sin regnskabsføring.

Vi har i forbindelse med revisionen kontrolleret, at der er foretaget tilfredsstillende periodisering. Desuden har vi gennemgået posteringer på hovedkonto 61.90 pr. 31.12.2015.

Vi vurderer, at periodeafgrænsningsposter, aktiver, er medtaget korrekt i årsrapporten.

*4.1.1.7 Likvide beholdninger: 1.067,9 mio. kr. (2014: 923,8 mio. kr.)*  
Likvide beholdninger består af følgende konti:

- Konto 621101 SKB FF5 Uforrentet konto, 679,7 mio. kr.
- Konto 623101 SKB FF7 Finansieringskonto, 388,2 mio.kr.

Disse regnskabskonti har fået tildelt særlige standardkontonumre, fordi de udgør et vigtigt element i statens likviditetsstyringsmodel for de omkostningsbaserede bevillinger. FF5-kontoen er en uforrentet likvid konto (opbevaring af midler) til afregning af ændringer i nettoomsætningsformuen. Kontoen anvendes som kassekredit til effektivering af alle almindelige betalinger, herunder lønudgifter, varekøb og køb af tjenesteydelser, der ikke skal aktiveres.

Vi har påset, at der er overensstemmelse mellem bogførte saldi og kontoudtog fra banken pr. 31.12.2015.

Den uforrentede konto skal ved årets afslutning afstemmes således, at summen af posterne på den uforrentede konto er lig med:

- Hensatte forpligtelser
- Kortfristede gældsforpligtelser
- Reserveret bevilling.

For så vidt angår overførsel af likviditet til den uforrentede konto som følge af ændringer i de kortfristede gældsforpligtelser (typisk skyldige feriepenge), vil det være tilstrækkeligt at foretage regulering én gang årligt i forbindelse med årsafslutningen.

Vi har fremsendt en engagementsforespørgsel til Danske Bank med henblik på at få bekræftet saldi på bankkonti, fuldmagtsforhold mv. Vi har i den forbindelse konstateret, at der på SKATs CVR-nr. 19552101 er registreret bankkonti, som vedrører Domstolsstyrelsen og § 38 regnskabet. SKAT bør hurtigst muligt sikre, at bankkonti registreres under de korrekte CVR-nr.

Det fremgår af engagementsforespørgslen, at 3 medarbejdere i Intern Regnskab 1 har fuldmagt i forhold til tilknyttede bankkonti i virksomheden. Medarbejderne i Intern Regnskab 1 skal altid være to medarbejdere i forening til at godkende betalinger.

Vi vurderer, at de 3 medarbejderne i Intern regnskab 1 har et arbejdsbetinget behov i forhold til deres fuldmagtsforhold over for Danske Bank.

Det skal bemærkes, at likvide midler ikke er indeståender i pengeinstitutter, men mellemregninger med Moderniseringsstyrelsen som led i statens cash-poolordning. I henhold til Moderniseringsstyrelsens regnskabsvejledninger skal disse mellemregninger desuagtet præsenteres som likvide midler. Vi har henholdt os til Moderniseringsstyrelsens regnskabsvejledninger.

#### 4.1.2 Passiver: 2,3 mia. kr. (2014: 2,3 mia. kr.)

##### *4.1.2.1 Egenkapital udgør 209,1 mio. kr. (2014: 285,5 mio. kr.)*

Egenkapitalen omfatter følgende poster: Reguleret egenkapital, opskrivninger over egenkapital, reserveret egenkapital, udbytte, bortfald af årets resultat samt fri egenkapital.

Årsrapportens oplysninger om egenkapitalforhold er afstemt til finansbogholderiet i SAP.

Det skal bemærkes, at der i lighed med årsrapporten for 2014 mangler indre sammenhænge i egenkapitalforklaringen i årsrapporten for 2015. Iflg. Egenkapitalforklaringen udgør egenkapital primo 2015 408,7 mio. kr., mens egenkapital ultimo 2014 udgør 411,2 mio. kr. Forskellen på 2,5 mio. kr. skyldes iflg. SKAT en fejl i SKS.

Iflg. SKAT og Moderniseringsstyrelsen skal årsrapporten udarbejdes i overensstemmelse med registreringerne i SKS uanset, at dette medfører kontinuitetsbrud mellem regnskabsår i årsrapporten.

Efter vores vurdering vil det ikke være i strid med Moderniseringsstyrelsens vejledninger at udarbejde en årsrapport, der afviger fra SKS, såfremt det i en note forklares, at datakilden ikke er SKS, men SAP, herunder en forklaring af sammenhængen.

Bortset fra ovenstående, er det vores vurdering, at egenkapitalen er tilfredsstillende opgjort pr. 31.12.2015.

#### 4.1.2.2 Hensatte forpligtelser: 236,6 mio. kr. (2014: 249,2 mio. kr.)

Bevægelserne i hensatte forpligtelser i 2015 kan specificeres således:

	Primo	Tilgang	Overførsel	Forbrug	Tilbageførsel	Ultimo
<b>Omkostningsart</b>	----- mio. kr. -----					
Åremålsansættelser	11,4				-1,2	10,2
Reetablering af lejemål	105,3	0,3		-1,6	-13,2	90,8
Rådighedsløn		112,7		-34,6		78,1
EU-dom, feriegodtgørelse	5,5		-1,1	-2,9		1,5
EU-dom, efterbetaling rådighedsløn	1,3		1,1			2,4
EFI/DMI		43,3				43,3
Iflg. Årsrapport	123,5	156,3	-	-39,1	-14,4	226,3
Jubilæumsforpligtelse, ikke indregnet i årsrapporten						10,3
Fejl vedr. tidligere år	125,7					
Korrigeret saldo	249,2					236,6

Der er følgende kommentarer til de væsentligste hensatte forpligtelser:

#### Åremålsforpligtelser, 10,2 mio. kr., (2014: 11,4 mio. kr.)

Beløbet er afstemt til den af HR Løn og Personalejura udarbejdede opgørelse over åremålsforpligtelser.

Vi har gennemgået oversigten over åremålsforpligtelser pr. 31.12.2015, herunder udtaget en række stikprøver til kontrol af korrekt opgørelse og beregning af åremålsforpligtelsen. Det er på grundlag af den foretagne gennemgang vores vurdering, at opgørelsen følger reglerne i Moderniseringsstyrelsens beskrivelse af "Hensættelser generelt", og cirkulære om åremålsansættelse i ministerier. De angivne antal måneder med efterfølgende beregning af optjente måneders fratrædelsesbeløb er ligeledes efterregnet stikprøvevist.

Det er vores vurdering, at beregningen af hensættelsen bør tage højde for, at ikke alle medarbejdere ansat på åremålskontrakter får udbetalt en åremålsgodtgørelse ved åremålskontraktens udløb, f.eks. som følge af, at medarbejderen fratræder før kontraktudløb eller bliver genansat i samme stilling. Vi skal anbefale, at SKAT fremadrettet foretager en vurdering heraf og indarbejder en eventuel regulering i forbindelse med opgørelsen af forpligtelsen.

Gennemgangen har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.

#### Reetablering af lejemål, 90,8 mio. kr. (2014: 92,0 mio. kr.)

Vi har gennemgået den af SKAT beregnede reetableringsforpligtelse pr. 31.12.2015, herunder foretaget stikprøvevis kontrol til underliggende huslejekontrakter.

Vi har konstateret, at SKAT i 2015 har gennemgået de væsentligste huslejekontrakter og indregnet skyldige reetableringsforpligtelser ud fra aktuelle kvadrat-



meter i de pågældende lejemål. Iflg. SKATs praksis beregnes hensættelsen med 500 kr. pr. kvm. for kontorarealer og 100 pr. kvm. for kælder, arkiv mv.

I forbindelse med vores gennemgang har vi konstateret, at der ikke i tilstrækkeligt omfang sondres mellem kontor og kælder og at hensættelsen beregnes med 500 kr. pr. kvm. for det samlede areal (kontor + kælder). Der er ikke tale om væsentlige fejlbeløb, idet kældre og arkiv ofte udgør en meget begrænset del af det samlede areal, men vi skal anbefale, at SKAT følger den fastlagte praksis konsekvent for alle lejemål.

I vores revisionsrapport vedrørende årsafslutningsprocessen for 2014 noterede vi, at der var usikkerhed om, hvorvidt der skulle hensættes til reetablering af lejemål indgået med Bygningsstyrelsen og hvor staten ejer bygningerne, i alt en forpligtelse pr. 31.12.2014 på 26,8 mio. kr.

SKAT har i 2015 kontaktet såvel Bygningsstyrelsen som Moderniseringsstyrelsen vedrørende forholdet. Bygningsstyrelsen har oplyst, at der opkræves udgifter til reetablering af lejemål, såfremt dette fremgår af huslejekontrakten. I forbindelse med revisionen af regnskabet for 2014 viste en række stikprøver, at der i huslejekontrakter med Bygningsstyrelsen var indskrevet en forpligtelse til at reetablere lejemål ved fraflytning. Disse bestemmelser var ligeledes tidligere blevet udmøntet i praksis, idet SKAT var blevet opkrævet udgifter til reetablering af lejemål indgået med Bygningsstyrelsen, når SKAT fraflyttede lejemålene.

På grundlag de nye oplysninger har Moderniseringsstyrelsen tilkendegivet, at der fortsat kan indregnes reetableringsforpligtelser vedr. lejemål indgået med Bygningsstyrelsen. I forbindelse med vores revision i 2015 har vi stikprøvevist påset, at der indregnes en reetableringsforpligtelse, såfremt dette fremgår af huslejekontrakten.

Gennemgangen har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.

#### Rådighedsløn, 78,1 mio. kr. (2014: 139,0 mio. kr.)

Hensættelsen vedrører forpligtelser til at udbetale rådighedsløn til opsagte tjenestemænd i en periode på 3 år efter, at medarbejderen er ophørt med at levere arbejdsydelser til SKAT.

I forbindelse med revisionen af regnskabet for 2014 konstaterede vi, at der ikke var hensat til rådighedsløn til opsagte tjenestemænd i 2013/14. På grundlag af opgørelser og beregninger fra SKAT HR blev fejlen opgjort til 139 mio. kr. pr. 31.12.2014.

SKAT har i 2015 rettet fejlen med virkning pr. 30.06.2015, hvor der blev hensat 112,7 mio. kr. Afgang fra forpligtelsen i perioden 01.07-31.12.2015 er opgjort til 34,6 mio. kr., hvorefter hensættelsen pr. 31.12.2015 udgør 78,1 mio. kr.

Rådighedslønsforpligtelsen pr. 31.12.2015 kan specificeres således:

År	2016	2017	2018	I alt
	-----mio. kr.-----			
Rådighedsløn til udbetaling	63,3	14,1	0,7	78,1

Vi har stikprøvevis testet den opgjorte forpligtelse til medarbejderes opsigelsesbreve og ansættelseskontrakter. Derudover har vi forespurgt til, hvorvidt forpligtelsen er korrigeret for opsagte medarbejdere, som eventuelt er blevet genansat, herunder i forbindelse med "SKAT ud af krisen" eller er blevet anvist andet arbejde inden for staten. SKAT har oplyst, at der ikke er blevet genansat tidligere afskedigede medarbejdere, hverken hos SKAT eller inden for staten.

Moderniseringsstyrelsen har oplyst, at den del af forpligtelsen, som forfalder til betaling inden for 1 år, dvs. i 2016 på 63,3 mio. kr., ikke skal præsenteres under kortfristede gældforpligtelser. Vi har henholdt os til Moderniseringsstyrelsens vejledning.

Finansministeriet har i en e-mail af 25.09.2015 godkendt SKATs anmodning om at finansiere regnskabsfejlen i 2015 på 139 mio. kr. fra et ikke anvendt forbrug af opsparing i 2014 på 150 mio. kr.

Gennemgangen har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.

EFI/DMI, 43,3 mio. kr. (2014: 0 mio. kr.)

Der henvises til omtalen under immaterielle anlægsaktiver.

Jubilæumsforpligtelse 10,3 mio. kr. (2014: ikke opgjort)

I forbindelse med revisionen af regnskabet for 2014 drøftede vi med SKAT, hvorvidt der skulle indregnes en hensat forpligtelse til medarbejderes fremtidige 25 års, 40 års og 50 års jubilæer. Drøftelserne tog udgangspunkt i Moderniseringsstyrelsens vejledning om indregning og måling af hensatte forpligtelser, hvoraf det fremgår, at der ikke er krav om indregning af jubilæumsforpligtelser. En manglende indregning skal dog vurderes i lyset af de administrative byrder, der er forbundet med opgørelsen, væsentlighed for regnskabet samt det retvisende billede. Som følge af, at der ikke på daværende tidspunkt forelå en pålidelig opgørelse af jubilæumsforpligtelsen samt under hensyntagen til væsentlighed, accepterede vi den manglende indregning i regnskabet for 2014.

I 2015 har vi forespurgt Moderniseringsstyrelsen om metoder og principper for opgørelse af jubilæumsforpligtelsen. Moderniseringsstyrelsen har oplyst, at forpligtelsen skal opgøres ud fra en forventning om antallet af medarbejdere, som vil modtage jubilæumsgratiale i de kommende 4-5 år. Indregning af jubilæumsforpligtelser med en løbetid længere end 5 år vil efter Moderniseringsstyrelsens vurdering ikke være pålidelig. Vi er ikke enige heri, men har henholdt os til Moderniseringsstyrelsens anvisninger.

SKAT har under forskellige scenarier beregnet en jubilæumsforpligtelse pr. 31.12.2015 til at ligge i størrelsesorden 5-10,3 mio. kr. Den maksimale forpligtelse på 10,3 mio. kr. er opgjort på grundlag af de medarbejdere, som er ansat i SKAT pr. 31.12.2015 og som, såfremt de fortsat er ansat i SKAT, vil få udbetalt jubilæumsgratiale i årene 2016-2020. Opgørelsen på 10,3 mio. kr. omfatter således den maksimale jubilæumsforpligtelse i de kommende 5 år uden hensyntagen til mulige fratrædelser, herunder pensionering som 67 år mv. Vi har gennemgået beregningerne under de forskellige scenarier og vurderer under hensyntagen til, at der kun opgøres en forpligtelse for 5 år, at en forpligtelse på 10,3 mio. kr. er det mest retvisende. Vi har ikke væsentlige bemærkninger til de udførte beregninger.

Under hensyntagen til den usikkerhed, der er forbundet med opgørelsen samt væsentligheden af beløbet, har SKAT valgt ikke at indregne jubilæumsforpligtelsen i regnskabet for 2015.

Vi er enige i, at opgørelsen er forbundet med skøn og usikkerhed, og at det beregnede beløb er uvæsentligt i forhold til regnskabets rigtighed. Da der er tale om en fejl i regnskabet, som overstiger den revisionsmæssige bagatelgrænse for opnotering af ikke rettede fejl, har vi medtaget fejlen i listen over ikke rettede fejl.

Det er samtidigt vores opfattelse, at SKAT bør tilsikre, at alle forpligtelser, som opfylder definitionen på at være faktiske eller retlige forpligtelser, jf. Moderniseringsstyrelsens regnskabsvejledninger, løbende skal bogføres.

#### *4.1.2.3 Eventualforpligtelser: 42,9 mio. kr. (2014: 12,1 mio. kr.)*

I noten med eventualforpligtelser i årsrapporten oplyses, at SKAT pr. 31.12.2015 har afgivet sikkerhedsstillelser for 42,9 mio. kr. i perioden 2012-2015. Sikkerhedsstillelser afgivet i 2011 og tidligere år, og hvor retssagerne endnu ikke er afgjort, er ikke oplyst i regnskabet.

Stigningen i sikkerhedsstillelser fra 12,1 mio. kr. i 2014 til 42,9 mio. kr. i 2015 skal ses i lyset af, at SKAT i tidligere år kun har oplyst om regnskabsårets sikkerhedsstillelser og ikke tidligere års sikkerhedsstillelser, som stadig er aktuelle. Oplysninger om sikkerhedsstillelser i tidligere årsrapporter har således ikke givet det fulde billede af SKATs samlede sikkerhedsstillelser.

SKAT har i noten om eventualforpligtelser endvidere oplyst om mulige krav i forbindelse med indgivelse af konkursbegæring i 2015. Det er vores vurdering, at der tillige skal oplyses om mulige krav i forbindelse med indgivelse af konkursbegæring i tidligere år, hvor boet endnu ikke er afsluttet.

I forbindelse med vores revision har vi fremsendt advokatbrev til SKATs advokatforbindelse, Kammeradvokaten. Vi har ikke modtaget en fyldestgørende besvarelse fra Kammeradvokaten om, hvilke verserende tvister og retssager, som SKAT er involveret i pr. 31.12.2015.

Vi har endvidere forespurgt SKAT om verserende tvister og retssager og har ligeledes ikke modtaget en fyldestgørende besvarelse herpå.

Det er samlet vores vurdering, at der er betydelig usikkerhed om fuldstændigheden og nøjagtigheden af de oplysninger, som er angivet i noten om eventualforpligtelser i SKATs årsrapport for 2015. Det skal derfor anbefales, at der etableres en mere sikker proces for identifikation, indsamling, opgørelse og overvågning af sikkerhedsstillelser, konkurskrav samt verserende tvister og retssager. Ansvar for etablering af denne proces bør være forankret i en central funktion i Økonomi/Regnskab.

#### *4.1.2.4 Langfristet gæld: 964,8 mio. kr. (2014: 923,7 mio. kr.)*

Den langfristede gældskonto med finansieringsform 4 i Statens Koncern-Betalingsystem (SKB FF4 langfristet gæld) anvendes til finansiering af virksomhedens langfristede anlægsaktiver, dvs. henholdsvis de materielle og immaterielle anlægsaktiver.

Vi har afstemt saldoen pr. 31.12.2015 til kontoudtog fra banken. Saldoen er endvidere bekræftet af Danske Bank via engagementsforespørgsel. Vi har endvidere påset, at gælden på FF4-bankkontoen i SKB-systemet er mindre end summen af anlægsaktiverne, jf. Moderniseringsstyrelsens vejledning.

Det vurderes, at den langfristede gæld er tilfredsstillende medtaget i regnskabet.

#### *4.1.2.5 Kortfristet gæld: 855,8 mio. kr. (2014 846,5 mio. kr.)*

De kortfristede gældsforpligtelser er sammensat af gæld til leverandører af varer og tjenesteydelser, anden kortfristet gæld, skyldige feriepenge, systemtekniske mellemregninger, reserveret bevilling og periodeafgrænsningsposter.

Vi har revideret området med henblik på at sikre fuldstændighed, tilstedeværelse, værdiansættelse og korrekt periodisering af alle kortfristede gældsforpligtelser i regnskabet pr. 31.12.2015.

I regnskabsposten indgår en klassifikationsfejl på 91,4 mio. kr., jf. omtale nedenfor.

##### *4.1.2.5.1 Leverandører af varer og tjenesteydelser: 314,2 mio. kr. (2014: 299,5 mio. kr.)*

Leverandører af varer og tjenesteydelser omfatter følgende konti:

- Kreditorsamlekonto, 247,1 mio. kr. (2014: 276,9 mio. kr.)
- Kreditor periodeafgrænsning, forpligtigelser mv., 67,1 mio. kr. (2014: 22,6 mio. kr.)

Vi har gennemgået aldersfordelingen af kreditorerne og konstateret, at ingen kreditorer er overforfaldne pr. 31.12.2015. Vi har endvidere stikprøvevist kontrolleret kreditorsaldi til underliggende fakturaer. Endvidere er bilag bogført i 2016 stikprøvevist gennemgået med henblik på at kontrollere korrekt periodisering og fuldstændighed af kreditorerne pr. 31.12.2015. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger

Kreditor periodeafgrænsning, forpligtelser på 67,1 mio. kr. omfatter reklassificering af kreditorer med debetsaldi til tilgodehavender på i alt 41,2 mio. kr. samt leverandører af varer- og tjenesteydelser, som ikke er medtaget i kreditor-samlekontoen på 25,9 mio. kr., herunder et skyldigt beløb på 16,1 mio. kr. vedr. DIAS, hvor milepæle i forbindelse med udvikling/igangsætning af DIAS ikke er nået pr. 31.12.2015.

Den samlede udvikling i saldoen fra 299,5 mio. kr. i 2014 til 314,2 mio. kr. i 2015, i alt 14,7 mio. kr. har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

Det vurderes, at leverandører af varer og tjenesteydelser er tilfredsstillende medtaget i regnskabet.

#### *4.1.2.5.2 Anden kortfristet gæld: 108,6 mio. kr. (2014 118,0 mio.kr.)*

Anden kortfristet gæld består af SLS-Interimskontoen, skyldig overarbejde samt automatiske SLS-posteringer.

#### SLS interimskonto til SE-nr.-afregning: 0,0 mio. kr. (2014: 0,0 mio. kr.)

Denne specielle SLS-interimskonto 95,6 mio. kr. (2014: 82,5 mio. kr.) anvendes udelukkende til en systemmæssig afstemning mellem betalingsdata og konteringsdata.

I henhold til Moderniseringsstyrelsens regnskabsvejledninger skal regnskabsposter med debetsaldi klassificeres som aktiver. Vi skal anbefale, at SKAT følger Moderniseringsstyrelsens regnskabsvejledninger. Vi har korrigeret klassifikationen af SLS-interimskontoen fra gæld til tilgodehavender i vores oversigt over ikke rettede fejl, idet der er tale om et tilgodehavende og ikke en gældspost.

#### Skyldigt overarbejde: 25,0 mio. kr. (2014: 25,9 mio. kr.)

På baggrund af udtræk fra regnskabssystemet SAP har SKAT HR udarbejdet en opgørelse af FLX-forpligtelsen for SKAT pr. 31.12.2015. Den anvendte timeløn er beregnet på grundlag af udgiften pr. feriedag, som er den samme som anvendes ved opgørelsen af feriepengeforpligtelsen. Beregninger er foretaget i overensstemmelse med tidligere år.

Gennemgang af beregninger og opgørelser har ikke givet anledning til bemærkninger.

#### Automatiske SLS-posteringer: 24,7 mio. kr. (2014: 26,6 mio. kr.)

Kontiene vedrører hovedsageligt automatiske posteringer modtaget fra SLS, som bogføres og afstemmes hver 14. dag af Intern Regnskab 1 hos SKAT, KoncernService. Gennemgang af afstemningen pr. 31.12.2015 har ikke givet anledning til bemærkninger.

Der udarbejdes ikke en samlet årlig afstemning mellem alle lønkonti i årsrapporten og en årsopgørelses fra SLS. Det skal anbefales, at der rekvireres en årsopgørelse fra SLS og at der på grundlag heraf foretages en afstemning over til alle lønkonti i årsrapporten.

#### *4.1.2.5.3 Skyldige feriepenge: 433,0 mio. kr. (2014: 426,2 mio. kr.)*

Med virkning fra 01.01.2014 er SKAT overgået til at anvende en beregningsmetode for feriepenge, der baserer sig på en gennemsnitsbetragtning for antal feriedage og skyldig udgift pr. feriedag.

Metoden er i overensstemmelse med Moderniseringsstyrelsens regler og vejledninger for beregning af feriepengeforpligtelser.

Opgørelsen er gennemgået i forhold til Moderniseringsstyrelsens regelsæt, indre sammenhænge samt til underliggende dataudtræk fra SLS.

Det skal bemærkes, at Moderniseringsstyrelsens vejledning om beregning af feriepengeforpligtelsen på visse områder er i modstrid med Moderniseringsstyrelsens definition af retlige forpligtelser. Feriepengeforpligtelsen er en retlig forpligtelse for SKAT, hvor medarbejderen løbende optjener ret til at afholde ferie med løn, jf. ansættelsesaftaler, ferieloven mv. Medarbejderens ret til feriepenge består i løn og pension (medarbejderandel og arbejdsgiverandel), som ligeledes er SKATs retlige forpligtelse. I Moderniseringsstyrelsens vejledning om beregning af feriepengeforpligtelsen indregnes arbejdsgiverens andel af pension ikke i feriepengeforpligtelsen. Den opgjorte feriepengeforpligtelse pr. 31.12.2015 er dermed ikke udtryk for SKATs retlige forpligtelse pr. 31.12.2015. Såfremt pensionsprocenten antages at være 17,1 og arbejdsgiverens andel heraf udgør 2/3, kan den manglende feriepengeforpligtelse pr. 31.12.2015 beregnes til ca. 49 mio. kr. Dertil kommer manglende indregning af forventet højere løn ved afholdelse af ferie i 2016-2017, ca. 1,5 % svarende til yderligere 7-8 mio. kr., idet Moderniseringsstyrelsens beregning tager udgangspunkt i lønnen i december 2015. Den forventede lønstigning på 1,5 % er en faktisk forpligtelse pr. 31.12.2015 og skal derfor ligeledes indregnes i henhold til Moderniseringsstyrelsens definition af faktiske forpligtelser.

Vi har gjort Moderniseringsstyrelsen opmærksom på, at den opgjorte feriepengeforpligtelse ikke svarer til SKATs retlige og faktiske forpligtelser over for medarbejderne pr. 31.12.2015. Moderniseringsstyrelsen har ikke ønsket at ændre vejledningen om beregningen af feriepengeforpligtelsen.

Da Moderniseringsstyrelsen er regelsætter og udsteder vejledninger på regnskabsområdet og SKAT har efterfulgt disse, har vi ikke fundet anledning til at rapportere yderligere herom.

Vi har ikke yderligere bemærkninger til opgørelsen af skyldige feriepenge.

#### *4.1.2.5.4 Periodeafgrænsningsposter, passiver: 0,0 mio. kr. (2014 2,8 mio. kr.)*

Vi har konstateret, at periodeafgrænsningsposter, passiver indregnes i overensstemmelse med Moderniseringsstyrelsens vejledning.

Vi vurderer, at periodeafgrænsningsposter, passiver, er korrekt medtaget i regnskabet.

#### *4.1.2.6.5 Igangværende arbejder for fremmed regning: 4,4 mio. kr. (2014: 6,4 mio. kr.)*

SKAT har i 2015 og i tidligere år klassificeret kompetencefondsmidler som i gangværende arbejder for fremmed regning.

I forbindelse med modtagelse af kompetencefondsmidler skal SKAT udarbejde en opgørelse for eksternt modtagne kompetencemidler, hvor aktiviteterne først afholdes i løbet af de kommende 3-4 år. Ikke anvendte midler returneres til kompetencefonden ved udløb af aftalen. Ved indgangen til et nyt finansår henstår der et beløb til finansiering af de aktiviteter, der skal afholdes for de aktuelle puljer (kompetencefond).

Det er vores vurdering, at kompetencefondsmidler ikke opfylder kriterierne for at skulle præsenteres som 'Igangværende arbejder for fremmed regning'. Det er aftalt med SKAT, at beløbet fremadrettet reklassificeres til Anden kortfristet gæld.

### 4.1.3 Resultatopgørelsen

#### *4.1.3.1 Ordinære indtægter: 5.128,3 mio. kr. (2014: 4.786,0 mio. kr.)*

Regnskabsposten er sammensat af årets finanslovsbevilling, tillægsbevilling samt reservationer og anvendt af tidligere års reservationer, i alt 5.116,5 mio. kr. Derudover indgår salg af varer og tjenesteydelser på 5,5 mio. kr. samt tilskud til egen drift på 6,3 mio. kr.

Stigningen i de samlede ordinære indtægter i forhold til 2014 på 342,3 mio. kr. kan henføres til en forøgelse af finanslovsbevillingen på 118,5 mio. forøgede tillægsbevillinger på 238,3 mio. kr., samt øvrige reguleringer på -14,5 mio. kr.

Vi har afstemt bevillingerne til finansloven og godkendte tillægsbevillinger samt kontrolleret de modtagne indbetalinger. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

#### *4.1.3.2 Personaleomkostninger: 2.959,8 mio. kr. (2014: 2.982,0 mio. kr.)*

På løn- og pensionsområdet påser vi, at løn og pension registreres i bogholderiet, og at der løbende foretages afstemning af drifts- og balancekonti. Vi påser endvidere, at løn og pension indregnes, måles, præsenteres og oplyses tilfredsstillende i regnskabet ud fra den af os foretagne revision. Rigsrevisionen varetager den øvrige del af revisionen af løn og pensionsområdet, jf. bilag 5 i Ministerieinstruks for Skatteministeriet (§ 9-aftale mellem Skatteministeriet og Rigsrevisionen).

Vi har i forbindelse med den løbende revision gennemgået lønområdet. Gennemgangen har givet anledning til en række anbefalinger, herunder en anbefaling om, at der etableres en lønafstemning mellem SAP Intern og elndkomst. I forbindelse med årsafslutningsrevisionen har vi tilrettelagt vores revisionshandlinger under hensyntagen til de svagheder, som vi konstaterede i forbindelse med den løbende revision. Gennemgangen og opfølgningen herpå har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

SKAT har udgiftsført hensættelser til fratrædelsesordninger (rådighedsløn) på 78,1 mio. kr. på konto 22.05, som indgår under regnskabsposten "Andre ordinære driftsomkostninger". Dette er i overensstemmelse med beskrivelsen i statens kontoplan.

Efter vores vurdering medfører postering på konto 22.05 en forøgelse af andre personaleomkostninger og en formindskelse af andre ordinære driftsomkostninger, som ikke svarer til de faktiske forhold. Da SKAT har fulgt Moderniseringsstyrelsens vejledning har vi accepteret forholdet.

Reduktionen af de samlede lønudgifter på 22,2 mio. kr. fra 2.982,0 mio. kr. i 2014 til 2.959,8 mio. kr. i 2015 giver ikke anledning til bemærkninger.

#### 4.1.3.3 Andre ordinære driftsomkostninger: 1.561,3 mio. kr. (2014: 1.459,6 mio. kr.)

Regnskabsposten indeholder en række omkostninger under standardkonto 22, der vedrører den løbende drift, eksklusiv forbrugs- og personaleomkostninger.

Reklassificeringer og regulering af hensættelser i resultatopgørelsen kan specificeres således:

Regnskabspost i resultatopgørelsen	Andre ordinære driftsomkostninger før reklassifikationer	Reklassifikationer	Andre ordinære driftsomkostninger efter reklassifikationer	Andre personaleomkostninger	Nedskrivninger	Hensættelsesreguleringer i resultatopgørelsen i alt
Konto i SAP Intern	220501		220501	187xxx	205001	
<b>Regulering af hensættelsespost</b>	----- mio. kr. -----					
Åremålsansættelser				-1,2		-1,2
EU-dom, feriegodtgørelse				-4,0		-4,0
EU-dom, efterbetaling rådighedsløn				1,1		1,1
Reetablering af lejemål	-14,5		-14,5			-14,5
Rådighedsløn	78,1		78,1			78,1
EFI/DMI	43,3	-43,3	-		43,3	43,3
<b>I alt inkl. fejl vedrørende tidligere år</b>	<b>106,9</b>	<b>-43,3</b>	<b>63,6</b>	<b>-4,1</b>	<b>43,3</b>	<b>102,8</b>
Fejl vedrørende tidligere år			-65,6		-	-65,6
<b>I alt ekskl. fejl vedrørende tidligere år</b>			<b>-2,0</b>	<b>-4,1</b>	<b>43,3</b>	<b>37,2</b>

I forbindelse med vores revision har vi foretaget analyser og stikprøvevist revideret forekomst, periodisering og klassifikation. Det er vores vurdering, at regnskabsposten bør udgøre 1.561,3 mio. kr. i stedet for 1.672,6 mio. kr. Forskellene består primært i tilbageførsel af fejl vedrørende tidligere år samt reklassifikation af nedskrivninger på EFI/DMI til Af- og nedskrivninger.

Stigningen i andre ordinære driftsomkostninger fra 1.459,6 mio. kr. i 2014 til 1.561,3 mio. kr. i 2015 kan herefter opgøres til 101,7 mio. kr. De væsentligste ændringer i forhold til 2014 kan forklares således:



<b>Andre ordinære driftsomkostninger</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>Ændring</b>
	<b>Mio. kr.</b>		
<b>Regulering af hensættelser</b> Ændringen vedrører regulering af reetableringsforpligtelser vedr. lejemaal og rådighedsløn.	126,7	-2,0	-128,7
<b>Konsulenter, IT-tjenesteydelser konto 22.65</b> Stigningen kan blandt andet tilskrives analyse af EFI og implementering af DMI, samt udvikling af Mini One Stop Shop.	834,8	866,3	31,5
<b>Vikarydelser</b> Stigningen kan tilskrives, at der er anvendt ekstra vikarer til behandling af FFF-sager og DMR-sager.	7,4	17,4	10,0
<b>Konsulenter - Proces Udvikling</b> Stigningen skyldes primært afholdelse af ekstra udgifter vedr. turnusanalyse på inddrivelsesområdet samt dataanalyse og systembistand vedrørende EFI	8,2	185,8	177,6
<b>Kammeradvokaten - Anden rådgivning mv</b> Stigningen kan henføres til ekstra udgifter i forbindelse med turnusanalyse på inddrivelsesområdet. Desuden er der afholdt ekstra udgifter til at afdække juridiske problemstillinger i forbindelse med EFI.	13,6	30,6	17,0
<b>Retsafgifter</b> Kontoen anvendes til bogføring af advokat-omkostninger i forbindelse med konkurser. De lavere omkostninger i 2015 skyldes, at SKAT har anmeldt færre konkurser i 2015 sammenlignet med 2014.	10,5	5,2	-5,3
<b>Gebyrer</b> Faldets skyldes, at det ikke længere er muligt at betale med dankort ved betaling til SKAT. Som følge heraf afholder SKAT færre udgifter til Nets m.fl.	53,8	38,3	-15,5
<b>Porto</b> Faldet i forhold til 2014 skyldes primært, at SKAT sender færre breve.	40,6	33,0	-7,6
<b>Øvrige driftsomkostninger</b> Gennemgangen heraf har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.	364,0	386,7	22,7
<b>I alt</b>	<b>1.459,6</b>	<b>1.561,3</b>	<b>101,7</b>

Udover ovenstående kommentarer er det vores vurdering, at de afholdte omkostninger vedrører SKAT og er periodiseret og klassificeret tilfredsstillende i regnskabet.

#### 4.1.3.4 Omkostninger vedrørende EFI/DMI samt tillægsbevilling

SKAT har i 2015 indregnet en række omkostninger vedrørende udvikling af EFI/DMI, etablering af ny systemunderstøttelse samt styrkelse af inddrivelsen. Omkostningerne er delvis finansieret af den oprindelige finanslovsbevilling og delvis finansieret af en tillægsbevilling.

SKAT har oplyst Finansudvalget herom i brev af 02.12.2015. Disse oplysninger er nedenfor sammenholdt med de indregnede omkostninger i 2015. De indregnede omkostninger og afvigelser i forhold til oplysninger til Finansudvalget er baseret på oplysninger fra SKAT:

Budgetterede omkostninger		Indregnede/realiserede omkostninger i 2015			Forskel	
Oplysning til Finansudvalget, jf. tabel 2, s. 6 i brev af 02.12.2015		Omkostningsart	LF 1)	BF 2)	I alt	
Omkostninger forbundet med EFI inden for Skatteministeriets nuværende ramme	mio. kr.		----- mio. kr. -----			
		It udvikling (DMI/EKKO)	31,2			
		It udvikling (EFI)	3,3	48,4		
		Nedskrivning EFI/DMI		43,3		
Udviklingsomkostninger	101		34,5	91,7	126,2	-25,2
		EFI		51,1		
		DMI		7,9		
Driftsomkostninger	46			59,0	59,0	-13,0
		Konsulenter proces/udvikling		61,9		
		Kammeradvokat		9,1		
Analyse af EFI/DMI til og med september 2015	100			71,0	71,0	29,0
Implementeringscenter for inddrivelse (ICI)	4			-	-	4,0
<b>I alt inden for ramme</b>	<b>251</b>		<b>34,5</b>	<b>221,7</b>	<b>256,2</b>	<b>-5,2</b>
Omkostninger forbundet med EFI uden for Skatteministeriets nuværende ramme						
Nedskrivning af EFI/DMI	195	Nedskrivning EFI/DMI		206,8	206,8	-11,8
		Konsulenter proces/udvikling		68,1		
		Kammeradvokat		17,6		
Tekniske og juridiske analyser, EFI-afvikling mv. (drift)	80			85,7	85,7	-5,7
<b>I alt uden for ramme – godkendt tillægsbevilling</b>	<b>275</b>		<b>-</b>	<b>292,5</b>	<b>292,5</b>	<b>-17,5</b>
<b>Samlet</b>	<b>526</b>		<b>34,5</b>	<b>514,2</b>	<b>548,7</b>	<b>-22,7</b>

1) LF = Lånefinansiering

2) BF = Bevillingsfinansiering

Som det fremgår af oversigten er der i 2015 indregnet omkostninger på 548,7 mio. kr. vedr. EFI/DMI. Hertil kommer ordinær afskrivning på EFI/DMI på 34,4 mio. kr. i perioden 1. januar 2015 og frem til beslutning/udmelding om nedlukning af

systemerne i september 2015, i alt omkostninger i resultatopgørelsen i 2015 vedr. EFI/DMI på 583,1 mio. kr. De ordinære afskrivninger er lånefinansieret og dermed godkendt via en tidligere lånebevilling.

De indregnede omkostninger, som overstiger de budgetterede omkostninger oplyst til Finansudvalget den 02.12.2015 med 22,7 mio. kr., er iflg. det oplyste SKATs selvfinansiering.

På grundlag af brevet af 02.12.2015 godkendte Finansudvalget en tillægsbevilling til SKAT på 275 mio. kr., jf. "Uden for ramme" i oversigten ovenfor.

Vi har stikprøvevist kontrolleret, hvorvidt omkostningerne er afholdt i overensstemmelse med formålet og hensigten i bevillingerne, herunder de oplysninger der er fremsendt til Finansudvalget. Vores gennemgang heraf har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

#### *4.1.3.5 Af- og nedskrivninger: 525,6 mio. kr. (2014: 253,6 mio. kr.)*

Af- og nedskrivninger sammensætter sig af afskrivninger på 267,9 mio. kr. (2014: 253,2 mio. kr.) og nedskrivninger på 257,7 mio. kr. (2014: 0,4 mio. kr.). Vi har overordnet sandsynliggjort årets afskrivninger pr. anlægsklasse i forhold til afskrivningsperiode pr. anlægsklasse.

Stigningen i afskrivninger fra 2014 til 2015 på 14,7 mio. kr. kan primært henføres til, at der ultimo 2014 blev foretaget større nyanskaffelser af inventar og it-udstyr, som indgår med et helt års afskrivninger i 2015. Stigningen i nedskrivninger fra 2014 til 2015 på 257,3 mio. kr. kan i al væsentlighed henføres til nedskrivningen af EFI/DMI i 2015 på 250,3 mio. kr. Der henvises til gennemgangen heraf under immaterielle anlægsaktiver.

Gennemgangen har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.

#### *4.1.3.6 Ekstraordinære poster: 0 mio. kr. (2014: 0 mio. kr.)*

I henhold til Moderniseringsstyrelsens vejledning "Ekstraordinære indtægter" forekommer ekstraordinære indtægter meget sjældent og skal henføres til ekspropriation, naturkatastrofer eller lignende. Arten af den pågældende begivenhed, herunder om der er tale om en sædvanlig aktivitet afgør, om omkostninger eller indtægter er afledt af forhold, der adskiller sig fra resultatet af virksomhedens ordinære drift. Som eksempler på begivenheder, der ikke er ekstraordinære begivenheder, men ordinære begivenheder, nævnes bod, retssager mv. På grundlag heraf er det vores opfattelse, at der i forbindelse med bodsbetaling fra KMD på 1,0 mio. kr. og tobaksafgifter på 1,4 mio. kr. ikke er tale om ekstraordinære poster, men ordinære poster, der skal tilbageføres under de artsomkostninger, hvor de oprindeligt er udgiftsført.

Vi har som følge heraf indarbejdet korrektioner vedrørende 2014 på 14,6 mio. kr. og 2015 på 2,4 mio. kr., idet alle de underliggende begivenheder vedrører ordinære begivenheder, jf. Moderniseringsstyrelsens vejledninger.

#### 4.1.4 Øvrige forhold i forbindelse med revisionen

Dette afsnit omfatter vores bemærkninger til specifikke forhold i forbindelse med årsafslutningsrevisionen.

##### *4.1.4.1 Omkostninger afholdt for departementet: 37,3 mio. kr. (2014: 25,8 mio. kr.)*

SKAT har i 2015 indregnet omkostninger i resultatopgørelsen vedrørende departementet på 37,3 mio. kr., hvilket sammenholdt med indregningen af omkostninger vedrørende departementet i 2014 på 25,8 mio. kr. udgør en stigning på 11,5 mio. kr. Stigningen kan blandt andet henføres til en forøgelse af huslejudgifter.

Derudover er der i balancen indregnet reetableringsudgifter på 4,0 mio. kr. og deposita på 5,1 mio. kr.

Det fremgår af årsrapporten, at udgifterne er afholdt i henhold til aftale mellem departementet og SKAT. Vi har forespurgt til, hvorvidt der foreligger en skriftlig aftale mellem departementet og SKAT herom, men har ikke modtaget svar herpå.

Der er oplyst om de afholdte udgifter på vegne af departementet i SKATs årsrapport side 8. Vi har fået oplyst, at de afholdte udgifter på vegne af departementet er modsvaret af forøgede bevillinger.

Det er fortsat vores opfattelse, at bevillinger og omkostninger skal registreres hos de virksomheder i Skatteministeriets koncern, som bevillinger og omkostninger vedrører. Såfremt der indregnes omkostninger og bevillinger i SKATs årsrapport, som vedrører aktiviteten i andre virksomheder, er der forøget risiko for, at resultatet af årets aktiviteter i resultatopgørelsen samt målopstilling og målrapportering i beretningen ikke giver et retvisende billede af de reelle aktiviteter i SKATs virksomhed i 2015.

##### *4.1.4.2 ICE og ICI*

I forbindelse med revisionen af årsrapporten for 2014 forespurgte vi til aftaler mellem departementet og SKAT vedrørende udviklingen af det nye ejendoms-vurderingssystem (ICE).

I forbindelse med revisionen af årsrapporten for 2015 har vi modtaget notater vedrørende bogføringsmæssige og regnskabsmæssige forhold.

Notatet "Anlægsudgifter til systemudvikling i forbindelse med ICE" af 06.01.2015 er godkendt af Moderniseringsstyrelsen i brev ligeledes af 06.01.2015. I tillæg hertil er udarbejdet notatet "Anlægsudgifter i forbindelse med udviklingen af nyt it-system til ejendomsvurderingen" af 13.12.2015, hvori anvendt regnskabspraksis er beskrevet. Vi har gennemgået disse notater og skal bemærke, at der som udgangspunkt bør være overensstemmelse mellem de omkostningsarter, som indgår i opgørelsen af IPO i SKAT og departementet. Som følge af, at departementet ikke afholder huslejudgifter mv., jf. pkt. 4.1.4.1, indgår husleje ikke i departementets IPO-grundlag.

Baggrunden for at fremdrage forholdet i 2014 var netop at henlede opmærksomheden på, at der fra opstarten af fælles udviklingsprojekter mellem SKAT og departementet bør etableres ens regnskabspraksis således, at der ved efterfølgende overdragelse og aktivering af udviklingsprojektet i SKATs regnskab ikke opstår forskelle mellem SKATs egne udviklingsprojekter og udviklingsprojekter overdraget fra departementet.

For så vidt angår udviklingen af et nyt inddrivelsessystem (ICI) i departementet skal vi ligeledes anbefale, at det sikres, at der etableres ens regnskabspraksis for udviklingsprojektet i SKAT og departementet.

#### 4.1.5 Udgiftsbaserede regnskaber

Dette afsnit omfatter vores bemærkninger til revisionen af de udgiftsbaserede regnskaber i SKATs årsrapport for § 9. Regnskabsposter, der ikke er omtalt, har ikke givet anledning til bemærkninger.

I forbindelse med revisionen har vi ikke identificeret fejl, der overstiger vores bagatelgrænse for opnotering af ikke rettede fejl. Vi har derfor ikke korrektioner til regnskabstallene.

Alle regnskabstal for de udgiftsbaserede regnskaber er afstemt til SAP 38 og SKS uden bemærkninger.

I SKATs årsrapport præsenteres kun indtægter og udgifter for de enkelte udgiftsbaserede regnskaber. Udover at revidere disse indtægter og udgifter har vi ligeledes revideret de udgiftsbaserede regnskabsbalancedel, som i al væsentlighed omfatter egenkapital og mellemregninger med regnskabet for § 38. Revision af afstemning af egenkapital og mellemregninger har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

Det er vores vurdering, at dokumentationen for alle udgiftsbaserede regnskaber på § 9-området kan forbedres ved, at der udarbejdes regnskabsanalyser for de enkelte regnskabsposter, herunder med begrundelser for afvigelser i forhold til bevillinger, afvigelser i forhold til tidligere år samt med begrundelser for størrelsen af regnskabsposten, eventuelt sammenholdt med størrelsen af øvrige regnskabsposter. I forbindelse med revisionen har vi i høj grad selv måtte indhente oplysninger herom. Dette bør være en del af den løbende økonomistyring på området.

##### *4.1.5.1 § 09.21.03 Indtægter: 904,1 mio. kr. (2014: 996,0 mio.kr.)*

Regnskabsposten omfatter primært gebyrer fra nummerplader bogført i DMR på 857 mio. kr. (2014: 810 mio. kr.). Endvidere omfatter regnskabsposten rykkergebyrer i DMR på 50,7 mio. kr. (2014: 30,6 mio. kr.) samt bøder, retsafgifter samt gebyrer på inddrivelse bogført i EFI/DMI på i alt 73,8 mio. kr. (2014: 155,4 mio. kr.)

Som led i den samlede nedskrivning på ikke retskraftige fordringer i EFI/DMI ultimo 2015 på 8 mia. kr., er der nedskrevet 77,4 mio. kr. på tilgodehavende rykkergebyrer mv. Dette beløb er modregnet i indtægterne på området.

Der er i alt indtægtsført 168,9 mio. kr. mindre i regnskabsposten forhold til det budgetterede på Finansloven, jf. finanslovsbevilling for 2015 på 1.073 mio. kr. Forskellen kan blandt forklares af den ovenfor nævnte nedskrivning på 77,4 mio. kr., men kan derudover i væsentlig omfang tilskrives en reduceret inddrivelsesindsats som følge af, at EFI/DMI kun har fungeret i meget begrænset omfang i perioden 01.01.2015 og frem til nedlukning af EFI/DMI den 08.09.2015. Efter den 08.09.2015 har der ikke været foretaget inddrivelse. Dette har således medført en væsentlig reduktion i indtægter fra gebyrer på inddrivelsesområdet.

Gebyrer på inddrivelsesområdet var i finansloven budgetteret til 210 mio. kr. Der er i 2015 indregnet 25,1 mio. kr., hvilket er et fald i forhold til 2014 på 48,2 mio. kr., hvor indtægten udgjorde 73,3 mio. kr.

Vi har i vores revisorerklæring afgivet en kritisk bemærkning omkring den udførte forvaltningsrevision, idet SKAT efter vores vurdering ikke har foretaget en effektiv inddrivelsesforvaltning ved løbende at udsende rykkerskrivelser og opkræve rykkergebyrer. Dette har ligeledes medført en forøget risiko for, at en andel af restancemassen må afskrives sammenlignet med, at SKAT havde udført en effektiv inddrivelsesforvaltning ved løbende at udsende rykkerskrivelser.

Der er endvidere risiko for, at der i regnskabsposten i 2015 er indtægtsført fordringer i perioden 01.01.2015, som ikke har været retskraftige og hvor SKAT således ikke har haft lovhjemmel til at foretage opkrævning hos debitorerne. Vi har i vores revisorerklæring afgivet kritiske bemærkninger herom for så vidt angår den udførte juridisk kritiske revision.

#### *4.1.5.2 § 09.21.05 Udgifter: 120,0 mio. kr. (2014 105,9 mio.kr.)*

Regnskabsposten omfatter udgifter til sagkyndig bistand i forbindelse med skattesager. Der kan søges refusion til dækning af sagkyndig bistand i skattesager, når skatteyderne enten vinder eller får delvis medhold i afgørelserne.

Vi har gennemgået SKATs sandsynlighedskontrol af udgifterne for december måned 2015. Gennemgangen heraf har ikke givet anledning til bemærkninger.

Endvidere har vores analyse af udviklingen i udgifterne fra 2014 til 2015 ikke givet anledning til bemærkninger.

#### *4.1.5.3 § 09.21.10 Udgifter: 159,5 mio. kr. (2014: 150,0 mio. kr.)*

Regnskabsposten indeholder udgifter til delvis kompensation til almennyttige og velgørende foreninger omfattet af Ligningslovens § 8A og § 12, stk. 3.

De velgørende foreninger kan efter ansøgning blive kompenseret for deres udgift til købsmoms med en andel svarende til deres egenfinansieringsgrad. Den 1. januar 2014 trådte der en ny bekendtgørelse i kraft, som har betydning for beregningen af det beløb, som kan søges refunderet. I det omfang det samlede beløb, der søges refunderet, overstiger den på kontoen afsatte bevilling, fordeles kompensationen proportionalt mellem de foreninger, som har ansøgt om kompensation.

Vi foretog en særskilt undersøgelse af området i 2014, som ikke gav anledning til bemærkninger.

I forbindelse med årsafslutningsrevisionen har vi modtaget dokumentationsmateriale fra SKAT, Bornholm, herunder udtræk fra Velcome over alle ansøgere med ansøgte beløb samt det forholdsmæssigt beregnede kompensationsbeløb. Vi har gennemgået beregningerne og analyseret udviklingen i forhold til 2014. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

*4.1.5.4 § 09.22.15 Indtægter: 260,6 mio. kr. (2014: 326,2 mio. kr.)*

Regnskabsposten indeholder indtægter fra personlige fordringer, herunder indtægter fra tidligere afskrevne politifordringer.

Vi har foretaget løbende revision af området, hvor vi har udtaget en række stikprøver med henblik på at efterprøve retskraftighed, forældelsesafbrydelse mv.

En væsentlig del af stikprøverne blev udtaget før EFI/DMI blev nedlukket den 08.09.2015. På grundlag af de udtagne stikprøver konkluderede vi, at der var en forøget risiko for, at fordringernes stamdata var forkerte, og at der herved var forøget risiko for, at SKAT foretog inddrivelse på ikke retskraftige fordringer, samt at der ikke blev foretaget de nødvendige forældelsesafbrydende handlinger over for debitorerne. Pr. 08.09.2015 ophørte alle inddrivelsesaktiviteter. I perioden 08.09-18.11.2015 blev der fortsat ikke foretaget forældelsesafbrydende skridt. Pr. 19.11.2015 indførtes Lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige med virkning fra 19.11.2015, som betyder, at fordringer, der var retskraftige og under inddrivelse hos SKAT den 19.11.2015 tidligst kan forældes den 20.11.2018.

I forbindelse med statusrevisionen har vi konstateret, at nye fordringer, som overdrages fra Politiet fortsat er behæftet med fejl i stamdataoplysningerne.

Samlet er der risiko for, at der i regnskabsposten i 2015 er indtægtsført fordringer i perioden 01.01-08.09.2015, som ikke har været retskraftige og hvor SKAT således ikke har haft lovhjemmel til at foretage opkrævning hos debitorerne. Endvidere er der risiko for, at SKAT ikke har foretaget de nødvendige forældelsesafbrydende handlinger i perioden 01.01-18.11.2015. Vi har i vores revisorerklæring afgivet kritiske bemærkninger herom for så vidt angår den udførte juridisk kritiske revision.

Vi har i vores revisorerklæring endvidere afgivet en kritisk bemærkning omkring den udførte forvaltningsrevision, idet den manglende effektive inddrivelse har medført, at SKAT ikke har indregnet de indtægter i 2015, som ved effektiv inddrivelse kunne have været indregnet.

4.1.5.5 § 09.22.21 Udgifter: 13,0 mio. kr. og Indtægter 31,7 mio. kr. (2014: Udgifter 12,5 mio. kr., Indtægter 44,6 mio. kr.)

Regnskabsposten indeholder tab på studielån, som posteres både som en udgift og en indtægt, indfrielse af statsgaranterede studielån, refusion af provision for administration, renteindtægter samt afdrag på studielån.

Debitorerne er registreret i EFI/DMI. Ved indbetaling overføres oplysninger herom til Statens Administration (SAM), som varetager bogføringen af regnskabet i et Navision it-system. Navision overfører beløb til SKS.

Vi har påset, at der i 2015 er etableret en aftale mellem SKAT og SAM vedrørende SAM's administration af studielån på vegne af SKAT. Vi har endvidere modtaget en revisionsrapport fra Finansministeriets Koncern Revision (FKR) omkring revisionen af regnskabet. Revisionsrapporten indeholder ikke væsentlige bemærkninger.

Vores gennemgang af regnskabet har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.

#### 4.1.6 Gennemgang af SKATs årsrapport

Vi har ved gennemgangen af SKATs Årsrapport 2015 sammenholdt årsrapportens opbygning med Moderniseringsstyrelsens vejledning omkring udarbejdelse af årsrapport for statslige virksomheder samt afstemt årsrapportens oplysninger om regnskabsmæssige forhold til SAP Intern. Vi har tillige rekvireret yderligere dokumentation for konkrete målrapporteringer ud fra en vurdering af risiko og væsentlighed med det formål at opnå en begrundet overbevisning om, at der er sammenhæng mellem grundregistreringerne og årsrapporten.

##### 4.1.6.1 Generelle observationer

Årsrapportens taloplysninger er korrekte i forhold til balancetal fra SAP Intern. Vi har desuden foretaget afstemning af udgiftsregnskabet samt gennemgået SKATs afstemningsmateriale. Det er på grundlag heraf vores vurdering, at der er overensstemmelse mellem de udgiftsbaserede regnskabsoplysninger i SAP og SKS.

Redegørelsen i SKATs Årsrapport 2015 med skematisk oversigt over Finansmål og Produktionsmål følger Moderniseringsstyrelsens Vejledning om årsrapport for statslige institutioner for så vidt angår præsentationen af graden af målopfyldelse for de enkelte målsætninger.

##### Måltal på finansloven – Skattegabet i pct. af skattepotentialet (måltal 2 pct.) – målet er ikke opfyldt.

Vi har modtaget dokumentation for, hvorledes det overordnede finanslovsmål "Skattegabet i pct. af skattepotentialet" er opgjort. Vi har konstateret, at ikke alle registreringer i SAP er medtaget i opgørelsen af finanslovsmålet "Skattegabet i pct. af skattepotentialet", herunder refusion af udbytteskat, idet data ikke er tilgængelige i datawarehouse.



Vi har forespurgt til, hvorvidt svindel med refusion af udbytteskat i 2015 skal påvirke opgørelsen af skattegabet i 2015 og eventuelt opgørelsen af skattegabet i tidligere år. Vi har afholdt møder med SKAT herom og er på grundlag af den fremlagte dokumentation enige i, at den anvendte metode, som ikke er reguleret siden aftale herom med Finansministeriet i 2012, ikke specifikt inddrager beløb fra refusion af udbytteskat samt ikke definerer, at der skal tages højde for enkeltstående fejlbeløb i de enkelte år.

Vi skal anbefale, at der arbejdes videre med definitionen af skattegabsbegrebet. Efter vores vurdering er det ikke hensigtsmæssigt, at et stort provenutab for enkelte skattearter, ikke skal afspejle sig i mistede skatteindtægter, herunder ved opgørelsen af skattegabet.

I årsrapporten for 2015 (side 12) er desuden i skematisk form foretaget en sammenligning af skattegabet i 2014 og 2015. Skemaet indeholder information om dels skattegab som følge af provenutab, dels skattegab som følge af restancer. Intern Revision har på tidspunktet for offentliggørelsen af årsrapporten ikke modtaget fyldestgørende dokumentation for oplysningerne i årsrapporten, herunder de bagvedliggende beregninger. Den manglende modtagelse af revisionsdokumentation vedrører tillige andre forhold i årsrapporten. Forholdet er medtaget som en observation i bilag 1.

#### Måltal på finansloven – Borgernes holdning til SKAT (måltal 3,7.) – målet er delvist opfyldt.

Vi har modtaget dokumentation, hvoraf det fremgår hvilke spørgsmål, der er anvendt til besvarelse af borgernes holdning til SKAT samt svarindekset. Det samlede indeks udgør 3,67 og er herefter oprundet til 3.70. SKAT vurderer målet for at være delvist opfyldt.

Målsætningen fremgår af finansloven for 2015. Heraf fremgår dog, at indekset både vedrører borgernes holdning til SKAT og borgernes holdning til skattebetaling. Dokumentationen viser, at spørgsmålene dækker holdningen til virksomheden SKAT og skattebetaling generelt. Idet finansmålet er gentagende for hvert finansår, bør SKAT fremadrettet tilrette rapporteringen således, at målsætningen i årsrapporten formuleres "Borgernes holdning til SKAT og skattebetaling målt på en skala fra 1 til 5, hvor 5 er det mest positive". Som det er formuleret i årsrapporten kan det fortolkes af læseren således, at der kun er målt på borgernes holdning til virksomheden SKAT.

#### Måltal på finansloven – Virksomhedernes holdning til SKAT (måltal 3,6) – målet er delvist opfyldt

Vi har modtaget dokumentation, hvoraf det fremgår hvilke spørgsmål, der er anvendt til besvarelse af virksomhedernes holdning til SKAT samt svarindekset. Samlet indeks udgør 3,58 og er herefter oprundet til 3.60, hvorfor SKAT vurderer målet for at være delvist opfyldt.

Målsætningen fremgår af finansloven 2015. Heraf fremgår dog, at indekset både vedrører virksomhedernes holdning til SKAT og virksomhedernes holdning til skattebetaling. Idet dette finansmål er gentagende for hvert finansår, bør SKAT fremadrettet tilrette rapporteringen således, at målsætningen i årsrapporten for-

muleres "Virksomhedernes holdning til SKAT og skattebetaling målt på en skala fra 1 til 5, hvor 5 er det mest positive". Som det er formuleret i årsrapporten kan det fortolkes af læser således, at der kun er målt på virksomhedernes holdning til virksomheden SKAT.

Gennemgang af produktionsmål for 2015:

Øvrig dokumentation er indkaldt vedrørende målrapportering for produktionsmål.

For så vidt angår produktionsmålet "Budgetoverholdelse" for § 9 har vi konstateret, at det ikke er muligt at foretage en afstemning mellem det modtagne datagrundlag fra datawarehouse og SAP/SKS. Der er en afstemningsdifference på 10 mio. kr. mellem data fra datawarehouse og SAP/SKS vedrørende opgørelsen af de faktiske omkostninger/udgifter i SKAT (lønsom og øvrig drift) i 2015.

Vi har fået oplyst, at dataudtræk fra datawarehouse er baseret på manuelle målinger, mens SKAT er ved at opbygge et "teknisk univers". Der er imidlertid ikke tilvejebragt transparens eller gennemsigtighed mellem de manuelle målinger og sammenhængen til SKATs kontoplan for § 9.

Den øvrige gennemgang af produktionsmålene har ikke givet anledning til bemærkninger.